

نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف	بارم برگه: ۱۷ نمره
			ساعت برگزاری: ۳۰: ۱۱ صبح
نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه
			نام کلاس: -----

نمره برگه	نمره فعالیت	نمره شفاهی	نمره میانی	نمره پایانی
	----	----		

استانات عمومی سطح ۲

شهریور ۹۹-۹۸

مهر مدرسه

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران (معاونت آموزش)	
تاریخ:	۹۹/۶/۴
کد استان:	۱۰۲۱۷۰۵
عنوان:	فلسفه ۲
کتاب:	کلیات فلسفه (علی شیروانی)
محدوده:	از ابتدای درس ۲۶ تا پایان کتاب به استثنای دروس ۴۰ و ۴۱ و ۴۲ و ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ و ۴۹

امام حسین (ع) فرمود: « من کشته اشکهایم، مؤمنی مرا یاد نکند، مگر آن که به گریه می افتد.»

مدرس علی کوشترقوبن (۱۱۰۴۲)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: نام استاد: سرکار خانم شاه محمدی

- ۱- ".... مایتوقف علیها وجود المعلول بحیث ینعدم بانعدامها" ۰.۵ نمره
 - الف - علت حقیقی ☐
 - ب - علت معد ☐
 - ج - علت داخلی ☐
 - د - علت فاعلی ☐
- ۲- (وجوب وجود) ملاک کدام یک از تقدم و تاخر است؟ ۰.۵ نمره
 - الف - تقدم و تاخر طبعی ☐
 - ب - تقدم و تاخر ماهوی ☐
 - ج - تقدم و تاخر دهری ☐
 - د - تقدم و تاخر علی ☐
- ۳- قانون علیت را اثبات کنید. ۲ نمره
- ۴- مقصود از سنخیت میان علت و معلول چیست؟ ۲ نمره
- ۵- معنای لغوی و اصطلاحی دور و تسلسل را بیان کنید. ۲ نمره
- ۶- دیدگاه صحیح درباره نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی را بیان و دلیل آن را بگویید. ۲ نمره
- ۷- علت صوری را اثبات کنید. ۲ نمره
- ۸- غایت حرکت چه رابطه ای با حرکت دارد؟ توضیح دهید. ۲ نمره
- ۹- فاعل بالتجلی را بیان کنید. ۲ نمره
- ۱۰- تقدم و تاخر باشرف را بیان کنید. (با مثال) ۲ نمره

آزمون های فلسفه 2

آزمون 1

از دیدگاه مؤلف، در یکی از تعابیر و تعاریف «قانون علیت» مسامحه‌ای بکار رفته است آن تعریف، کدام است؟

و جواب در پیدایش خود، نیازمند به غیر است.

ماهیت در وجود و عدم خود، نیازمند به غیر است.

ماهیت در وجود خود و نه در عدمش نیازمند به غیر است.

وجود در پیدایش خود، نیازمند به غیر است.

در نظر فیلسوفان، ماهیت در مرتبه ذات خود، اقتضاء چه امر و جهتی را دارد؟

وجود

عدم

اقتضایی ندارد.

و جواب

کدام تعبیر در مورد «قانون علیت» در معنای حقیقی و خالی از مسامحه آن، صحیح است؟

ماهیت تنها در نیستی و عدم خود نیازمند به غیر است.

ماهیت تنها در هستی و وجود خود، محتاج به غیر است.

ماهیت هم در وجود و هم در عدم، نیازمند به غیر است.

ماهیت هیچ اقتضایی نسبت به عدم خود ندارد.

کدام تعبیر در مورد «قانون علیت» صحیح است؟

قانون علیت، مبتنی بر پذیرش تباین موجودات خارجی است.

قانون علیت، مبتنی بر هیچ اصل و مبنای دیگری نیست.

قانون علیت، مبتنی بر پذیرش کثرت موجودات خارجی است

قانون علیت، مبتنی بر پذیرش وحدت شخصی وجود است.

چرا علیت در مفاهیمی همچون «سیمرغ» وجود ندارد؟

زیرا این مفاهیم، تخیلی هستند.

زیرا علیتی در اعدام نیست.

زیرا این مفاهیم، انتزاعی هستند.

زیرا این مفاهیم فراتر از علیت هستند.

آزمون 2

بنابر نظر پیروان حکمت متعالیه، آنچه از علت، صادر می‌شود، چیست؟

اتصاف ماهیت معلول به وجود

ماهیت معلول

اتصاف وجود معلول به ماهیت

وجود معلول

طبق تعریف «العله ما يتوقف عليه وجود الشيء» علت، شامل کدامیک از موارد زیر است؟

مقتضی

همه موارد

شرط

علت ناقصه

وقتی حرارتی در خارج ایجاد می‌شود آنچه اولاً و بالذات توسط علت، ایجاد می‌شود حرارت است.

درست

نادرست

کدام تعبیر در مورد «مفعول» صحیح است؟

اثر ذهنی علت

اثر حقیقی علت

اثر انتزاعی علت

اثر قراردادی علت

علت، نحوه‌ای از وجود است که نیستی ماهیت بر آن توقف دارد.

درست

نادرست

آزمون 3

کدام گزینه، صحیح نیست؟

اگر علت تامه، موجود باشد معلول، ضرورتاً موجود خواهد بود.

اگر علت ناقصه، موجود نباشد معلول، ضرورتاً معدوم نخواهد بود.

اگر علت تامه، موجود نباشد معلول، ضرورتاً معدوم خواهد بود.

اگر علت ناقصه، موجود باشد معلول، ضرورتاً موجود نخواهد بود.

از دیدگاه مؤلف، تأثیر انسان در حرکت دست خودش از مصادیق چیست؟

علت بعید

علت تامه

علت قریب

علت واحد

تقسیم علت به علت بسیط و مرکب، ارتباطی با تقسیم موجود به موجود بسیط و مرکب ندارد.

درست

نادرست

کدامیک از موارد زیر «علت منحصر» محسوب می‌شوند؟

علت واحد

علت تامه

علت حقیقی

علت بسیط

کدام تعبیر در مورد علت ناقصه، صحیح است؟

علت ناقصه، علتی است که بودنش برای وجود معلول از باب «شرط» است.

علت ناقصه، علتی است که بودنش برای وجود معلول هم لازم است و هم کافی است.

علت ناقصه، علتی است که بودنش برای وجود معلول، لازم است؛ اما کافی نیست.

علت ناقصه، علتی است که بودنش برای وجود معلول از باب «إقتضاء» است.

آزمون 4

نفس ناطقة انسان اگر با مجموع ماده و صورت سنجیده شود چه نام دارد؟

علت صوری

علت قریب

صورت

علت مرکب

علت از آن جهت که با معلول متحد می‌گردد و در ضمن آن باقی می‌ماند چه نام دارد؟

علت منحصر

علت واحد

علت داخلی

علت قریب

در فلسفه، علت غایی به چه نامی مشهور است؟

علت فعلی

علت وجود

علت منحصر

علت جانشین‌پذیر

حیثیتِ قوه‌ی شیء اگر با صورت سنجیده شود چه نام دارد؟

علت مادی

علت مرکب

ماده

علت استعدادی

کدامیک از موارد زیر مصداق علت خارجی هستند؟

علت غایی

علت فاعلی و علت غایی

علت فاعلی

علت مادی

آزمون 5

انعکاس نور از شیء بیرونی به چشم و قرارگرفتن تصویر آن بر نقطه‌ی معینی از شبکیه و انتقال رموزی از آنجا به مغز، نسبت به حصول صورت حسی و ادراکات نفسی چه نوع علتی محسوب می‌شود؟

علت معنّ

علت واحد

علت حقیقی

علت صوری

ایجاد آمادگی پذیرش فیض از علت فاعلی، شأن کدامیک از موارد زیر است؟

علت غایی

علت معنّ

علت قریب

علت صوری

المعدّ هو ما يتوقف المعلول على وجوده بعد عدمه.

درست

نادرست

علت از آن جهت که جدایی معلول از آن محال است و وجود معلول وابسته به آن است چه نام دارد؟

علت خارجی

علت داخلی

علت قریب

علت حقیقی

امور معدّ اگر با نفس استعداد سنجیده شوند چه نوع علتی محسوب می‌شوند؟

علت داخلی

علت صوری

علت مجازی

علت حقیقی

آزمون 6

کدام عبارت در مورد قاعده «وجوب بالقیاس علت و معلول نسبت به هم» صحیح است؟

وجوب بالقیاس، وصف مطلق است.

وجوب بالقیاس، وصف نفسی است.

وجوب بالقیاس، وصف ذاتی است.

وجوب بالقیاس، وصف اضافی است.

اگر تحلیل حکمت متعالیه، درباره رابطه علت و معلول را نپذیریم مستلزم چه امری است؟

مستلزم آن است که معلول عرضاً نیازمند به علت نباشد.

مستلزم آن است که معلول در بقاء، نیازمند به علت باشد.

مستلزم آن است که وجود علت در ظرف وجود معلول، ضروری باشد.

مستلزم آن است که معلول ذاتاً نیازمند به علت نباشد.

مراد از وجوب به در قاعده «الشئ ما لم یجب لم یوجد» چیست؟

وجوب بالغیر و وجوب بالقیاس

وجوب بالغیر

وجوب الذات

وجوب بالقياس

با توجه به مطالب این درس و دیدگاه مؤلف، اختلاف معلول‌ها در چیست؟

در اعراض و ظواهر معلول

در ارتباط با علت خاص معلول

در هویت فی نفسه معلول

از دیدگاه علامه طباطبائی، رابطهٔ سنخیت وجود علت و معلول مقتضی چه امری است؟

مقتضی این است که وجود معلول، مرتبهٔ عدمی وجود علت باشد.

مقتضی این است که وجود علت، واجد تمام صفات معلول باشد.

مقتضی این است که وجود معلول، متباین از وجود علت باشد.

مقتضی این است که وجود معلول، مرتبهٔ ضعیف وجود علت باشد.

در مسألهٔ سنخیت میان علت و معلول و ارتباط معلول به علت، اضافه و ارتباط مطلق و بلاطرف، معنایی ندارد.

نادرست

درست

در مسألهٔ «وجوب بالقياس علت نسبت به معلول» کدام علت مدّ نظر است؟

علت تامه

مطلق علت

علت ناقصه

علت خارجی

کدام گزینه، صحیح نیست؟

ایجاد علت و وجود معلول، دو مفهوم از دو واقعیت هستند.

ایجاد علت و وجود معلول، دو مفهوم از یک واقعیت هستند.

تعلق و وابستگی معلول به علت در ذات و هویت آن است.

واقعیت و هستی معلول همان رابطه‌اش با علت است.

در قضیهٔ «اگر وجود معلول در ظرف وجود علت تامه واجب نباشد عدمش جایز و ممکن خواهد بود» مقصود از امکان، سلب ضرورت از جانب مخالف است.

نادرست

درست

قضیهٔ «اگر وجود معلول در ظرف وجود علت تامه واجب نباشد عدمش جایز و ممکن خواهد بود» مبتنی بر چه اصلی است؟

امتناع تسلسل

امتناع ارتفاع نقیضین

امتناع اجتماع نقیضین

امتناع دور

آزمون 7

از دیدگاه علامه طباطبائی، مقصود از وحدت در قاعده الواحد چه نوع وحدتی است؟

وحدت سنخی

وحدت ماهوی

وحدت شخصی

وحدت عرفی

از دیدگاه علامه طباطبائی، مقصود از بساطت در قاعده الواحد چیست؟

بساطت عقلی

بساطت خارجی

بساطت تحلیلی

بساطت عرفی

از دیدگاه علامه طباطبائی، قاعده الواحد در خصوص چه علتی است؟

علت معدّ

علت فاعلی

علت داخلی

علت غایی

از دیدگاه کسانی که قائل به عام بودن قاعده الواحد هستند مفاد این قاعده چیست؟

تنها از علل معدّ، یک امر واحد صرف به دست می‌آید.

تنها از واحد نوعی، یک امر واحد صرف، صادر می‌شود.

هر امر واحد تنها یک نحوه خاصی از علیّت را دارد.

هر امر واحد، أنحاء مختلف و خاصی از علیّت را دارد.

یک شیء در چه صورتی می‌تواند سنخیت ذاتی با چند چیز متباین داشته باشد؟

در صورت دارا بودن وحدت کامل

در صورت دارا بودن بساطت کامل

در صورت دارا بودن جهت واحد

در صورت دارا بودن جهات کثیر

آزمون 8

طبق دیدگاه مؤلف، کدام تعبیر در مورد تعریف دور، صحیح نیست؟

دور؛ یعنی شیء، علتِ خودش باشد.

توقف وجودِ الشئ علی ما يتوقف علیه وجوده

دور؛ یعنی شیء، علتِ خودش باشد.

دور؛ یعنی شیء، معلولِ معلولِ خودش باشد.

در چه مقامی محذور دور مضمر بیش از دور مصرح است؟

مقام ثبوت

مقام اثبات

مقام استدلال

مقام بیان

در جایی که «الف» متوقف بر «ب» باشد و «ب» نیز مستقیماً متوقف بر «الف» باشد اصطلاحاً چه نوع دوری وجود دارد؟

دور مصرح

دور مساوی

دور مضمر

دور معی

تقدم وجودی شیء بر خودش مستلزم چه چیزی است؟

دور مصرح

ارتفاع نقیضین

اجتماع نقیضین

تسلسل علل

در دور مصرح، شیء چند مرتبه بر خودش تقدم می‌یابد؟

هیچ مرتبه

سه مرتبه

دو مرتبه

یک مرتبه

کدام گزینه در مورد قسم دوم تسلسل (تسلسل در ناحیه علل و نه در ناحیه معالیل) صحیح نیست؟

این سلسله نقطه پایانی دارد؛ اما نقطه آغازین ندارد.

در این سلسله هر معلولی علت معلول دیگر است.

در این سلسله هر معلولی علت معلول دیگر نیست.

در این سلسله هر علتی معلول علت دیگر است.

کدام گزینه، صحیح است؟

تسلسل فقط در ناحیه ماهیت معالیل، مطرح است.

تسلسل فقط در ناحیه معالیل، مطرح است.

تسلسل فقط در ناحیه علل، مطرح است.

تسلسل در دو ناحیه علل و معالیل، مطرح است.

در کدام قسم از تسلسل، آغاز و پایانی برای سلسله نیست؟

تسلسل در دو ناحیه علل و معالیل

تسلسل در ناحیه علل فقط

تسلسل در ناحیه معالیل فقط

تسلسل در ناحیه ماهیت معالیل

چرا در سلسله اعداد- اگر چه نامحدود است - تسلسل مصطلح، مطرح نیست؟

زیرا همه اجزاء سلسله، بالفعل موجود نیستند.

زیرا تسلسل در اعداد به عنوان یک استثناء است.

زیرا همه اجزاء سلسله، بالفعل موجود هستند.

زیرا در اعداد هیچ نوع تسلسلی مطرح نیست.

در قسم سوم (تسلسل در ناحیه معالیل و نه در ناحیه علل) سلسله از علت نخستین، آغاز می شود؛ ولی هرگز به معلول نهایی نمی رسد.

نادرست

درست

براهین تسلسل از چه جهتی می‌توانند امتناع تسلسل را در سلسله علل تامه به اثبات برسانند؟

از جهت اشتغال این سلسله بر علل غایی

از جهت اشتغال این سلسله بر علل صوری

از جهت اشتغال این سلسله بر علل فاعلی

از جهت اشتغال این سلسله بر علل مادی

متکلمان در اختلافی که با حکما در مورد شروط تسلسل دارند در باب حوادث زمانی چه اعتقادی دارند؟

تعداد حوادث در زمان واحد، همیشه محدود و منتهایی است.

براهین تسلسل در حوادثی که در طول زمان واقع می‌شوند جاری نیست.

تعداد حوادث در زمان واحد، همیشه نامحدود و نامتناهی است.

براهین تسلسل در حوادث زمانی که ترتیبی میان آنها وجود ندارد جاری نیست.

چرا در غیر سلسله‌های علی و معلولی، تسلسل وجود ندارد؟

زیرا اجزاء این سلسله‌ها دفعه‌ها همه با هم وجود ندارند.

زیرا هر سلسله‌ای باید نقطه پایانی داشته باشد.

زیرا در میان اجزاء این سلسله‌ها فعلیتی وجود ندارد.

زیرا در میان اجزاء این سلسله‌ها ترتیب مصطلح نیست.

در باب شروط تسلسل در میان حکما اتفاق نظر وجود دارد؛ اما در میان متکلمان اختلاف نظر هست.

درست

نادرست

چرا در اجزاء زمان، تسلسل مصطلح، مطرح نیست؟

زیرا اجزاء زمان به تدریج تحقق پیدا می‌کنند.

زیرا زمان، یک امر اعتباری است و واقعیت خارجی ندارد.

زیرا اجزاء زمان ممکن است دفعه‌ها تحقق پیدا کنند.

زیرا وجود برخی از اجزاء زمان، همراه با عدم برخی دیگر نیست.

آزمون 11

برهان امتناع تسلسل به کدام نوع از علل، اختصاص دارد؟

علت فاعلی

علت داخلی

علت صوری

علت غایی

اگر سلسله علت و معلول به یک وجود مستقل، منتهی نشود معنایش آن است که وجود رابط در عین حال که رابط است رابط نباشد.

درست

نادرست

وجود معلول نسبت به علتش چه نوع وجودی محسوب می‌شود؟

فی نفسه

بغیره

فی غیره

لغیره

بنابراینکه معلول، شأنی از شؤون علت است تفاوت علت و معلول در چیست؟

در فعلیت و عدم فعلیت آنها

در مرتبه ماهوی آنها

در مرتبه وجودی آنها

در اصل موجودیت آنها

با توجه به دو اصل مذکور در باب اثبات امتناع تسلسل، اگر سلسله علل، غیر متناهی باشد مستلزم چه امری است؟

همه اعضای سلسله، وجودشان در معرض عدم خواهد بود.

همه اعضای سلسله، وجودشان رابط خواهد بود.

برخی اعضای سلسله، وجودشان مستقل خواهد بود.

همه اعضای سلسله در تمام مراحل، وجودی لغیره خواهند داشت.

آزمون 12

کدامیک از موارد زیر از جمله شروط تحقق فاعل بالطبع است؟

عینیت فعل و علم فاعل

زائد بودن علم بر ذات فاعل

ملائمت بودن فعل با طبیعت فاعل

زائد بودن انگیزه زائد بر ذات

فلاسفه پیشین در مبحث فاعل طبعی و فاعل قسری، متأثر از چه علومی بودند؟

طبیعیات قدیم

علم نجوم

علوم طبّی

علوم و حیانی

علمی که در فاعل طبیعی، نبودنش شرط است چه علمی است؟

علمی که مؤثر در فعل باشد.

علمی که عین تصدیق باشد.

علمی که زائد بر ذات نیست.

علمی که مؤثر در فعل نباشد.

فاعل آگاهی که دارای انگیزه زائد بر ذات باشد چه نام دارد؟

فاعل بالتجلی

فاعل بالعناية

فاعل بالرضا

فاعل بالتقصد

کدامیک از موارد زیر مصداق فاعل بالطبیع است؟

نفس در مرتبة ادراک و شعور

نفس در مرتبة قوای باطنی فقط

نفس در مرتبة قوای بدنی ناسالم

نفس در مرتبة قوای بدنی سالم

آزمون 13

علم إجمالي فاعل بالرضا به معطول خویش، ناشی از چه چیزی است؟

الف و ج

ناشی از علم او به صفاتش

ناشی از علم او به ذاتش

ناشی از علم او به فعلش

انسان نسبت به صورت‌های خیالی که در خود ایجاد می‌کند چه نوع فاعلیتی دارد؟

فاعلیت بالعناية

فاعلیت بالطبع

فاعلیت بالتجلی

فاعلیت بالرضا

آوردن کدام قید در تعریف «فاعل بالرضا» صحیح نیست؟

إرادة فاعل

آگاهی به فعل

عینیت علم تفصیلی با فعل

علم تفصیلی قبل از تحقق فعل

کدام مؤلفه و ویژگی در «فاعل بالجبر» وجود ندارد؟

علم به فعل

إرادة فاعل

تقدم علم به فعل

تحمیل از خارج

متکلمان، فاعلیت خداوند را چه نوع فاعلیتی می‌دانند؟

فاعلیت بالتجلی

فاعلیت بالقصد

فاعلیت بالرضا

فاعلیت بالعناية

به عقیده حکمای مشاء، علم تفصیلی خداوند به آفرینش به واسطه صورت‌هایی است که زائد بر ذات خداوند هستند.

نادرست

درست

در نزد حکمای مشاء، فاعلیت واجب تعالی، نسبت به اشیاء، «فاعلیت بالرضا» به شمار می‌آید.

نادرست

درست

وقتی انسان در ارتفاع بلندی قرار می‌گیرد و ناگهان چشمش را به زمین می‌دوزد و افتادن به زمین در ذهنش خطور می‌کند همین تصور افتادن، باعث می‌شود به زمین سقوط کند. این مورد از مصادیق «فاعلیت بالقصد» است.

نادرست

درست

آزمون 14

فاعلیت واجب تعالی در نزد اصحاب حکمت متعالیه چه نوع فاعلیتی است؟

فاعلیت بالرضا

فاعلیت بالتجلی

فاعلیت بالعناية

فاعلیت بالقصد

از دیدگاه صدرالمتألهین و پیروان وی، فاعلیت نفس مجرد انسان نسبت به کمالات ثانوی خویش چه نوع فاعلیتی است؟

فاعلیت بالتجلی

فاعلیت بالرضا

فاعلیت بالقصد

فاعلیت بالعناية

در نظر اصحاب حکمت متعالیه با اینکه واجب تعالی در مرتبه ذات خود، علمی اجمالی به همه اشیا دارد؛ اما این علم، عین کشف تفصیلی نیست.

درست

نادرست

کدام گزینه صحیح است؟

انواع فاعلیت‌ها اوصافی نسبی و اضافی هستند.

نفس مجرد انسانی، صورت اخیر نوع خودش نیست.

ضربان قلب، نمونه‌ای از فعل تسخیری نیست.

فاعل بعید نمی‌تواند به صورت طولی فعلی را انجام دهد.

اجمالی که در فاعل بالتجلی، مطرح می‌شود به چه معنا است؟

خفاء

بساطت

إبهام

تعین

کدام گزینه در مورد «فاعل بالتجلی» صحیح است؟

فاعل بالتجلی همانند فاعل بالقصد، دارای داعی زائد بر ذات است.

علم تفصیلی فاعل بالتجلی به فعلش عین ذات او است.

علم تفصیلی فاعل بالتجلی به فعلش منشأ صدور أفعال نمی‌گردد.

فاعل بالتجلی، پیش از انجام فعل، علم تفصیلی به فعلش ندارد.

بنابر اینکه در عالم هستی هیچ مؤثری جز خداوند متعال وجود ندارد پس همه علل فاعلی، تحت تسخیر خداوند هستند.

درست

نادرست

آزمون 15

از دیدگاه حکمای الهی با استفاده از حس و علوم تجربی نمی‌توان نظام متقن و حکیمانه جهان را یادآور شد.

نادرست

درست

کدام گزینه صحیح نیست؟

اگر شیء می‌توانست بدون حرکت به غایت برسد هرگز حرکت نمی‌کرد.

در مورد حرکت، کمال دومی وجود دارد که شیء متحرک با حرکتش به سوی آن توجه دارد.

حرکت، مقتضای ذات شیء نیست و ذاتاً و برای خودش مطلوب نیست.

کمال دوم که منتهی الیه حرکت است لنفسه و ذاتاً مطلوب نیست.

استاد مطهری در باب علت غایی می‌گوید: شاید هیچ مسأله فلسفی به اندازه این مسأله در جهان‌بینی بشر اثر شگرف ندارد.

نادرست

درست

از دیدگاه حکمای الهی، علت غایی مربوط به کدام موجودات است؟

همه موجودات هستی

انسان و فاعل‌های ارادی

انسان و حیوان

انسان و نبات

کدام گزینه صحیح است؟

حرکت، کمال ثانوی است برای شیء بالفعل از آن جهت که بالفعل است.

حرکت، کمال ثانوی است برای شیء بالقوه از آن جهت که بالقوه است.

حرکت، کمال اول است برای شیء بالقوه از آن جهت که بالقوه است.

حرکت، کمال اول است برای شیء بالقوه از آن جهت که بالفعل است.

آزمون 16

از دیدگاه حکمای الهی با اینکه جهان مادی، جهان تراحمها است؛ اما بلااستثناء تمام اشیاء، مسیر کمالی خویش را طی می‌کنند و به غایات خود دست می‌یابند.

نادرست

درست

کدام گزینه، صحیح نیست؟

غایت، همان اثری است که بر فعل مترتب است.

غایت حرکت، کمال اول هر حرکتی است.

وجود ذهنی غایت، علت فاعلی است.

حرکت در واقع، وجود بالقوه غایت است.

نسبت غایت حرکت به حرکت، چه نوع نسبتی است؟

نسبت دو وجود ناقص در طول هم

نسبت دو وجود تام در طول هم

نسبت دو وجود ناقص در عرض هم

نسبت وجود تام به وجود ناقص

وجود علمی غایت و وجود خارجی غایت به ترتیب در چه ظرف زمانی، تحقق می‌یابند؟

پس از فعل، پس از فعل

پیش از فعل، پس از فعل

پس از فعل، پیش از فعل

پیش از فعل، پیش از فعل

غایت، همان وجود حرکت است که فعلیت یافته است و تام شده است؛ اما این گونه نیست که حرکت بدون غایت تبدیل به سکون گردد.

درست

نادرست

آزمون 17

مبدأ متوسط یک فعل چیست؟

تصور فعل به نحو کلی و عام

قوة عامله و نیروی کارگزار

تصور فعل به نحو جزئی و خاص

اشتیاقی که موجب اراده است.

فعل گزار چیست؟

فعلی که مبدأ آن، تخیل همراه با طبیعت باشد.

فعلی که مبدأ آن، تخیل همراه با مزاج باشد.

فعلی که مبدأ آن، تخیل همراه با عادت باشد.

فعلی که مبدأ آن، تخیل بدون فکر باشد.

فعلی که مبدأ آن، تخیل همراه با مزاج باشد را «قصد ضروری» می‌گویند؛ مانند حرکات بیمار.

درست

نادرست

غایت «قوة عامله» چیست؟

این قوه؛ مانند سایر قوای طبیعی، فاقد غایت است.

همان چیزی که حرکت به آن پایان می‌یابد.

مصالح و منافی که بر فعل مترتب می‌شود.

غایت قوه عامله، همان کمال اول یک شیء است.

در جایی که فعل، دارای مبدأ فکری نباشد غایت قوه شوقیه چیست؟

همان غایت قوه عامله است.

مصالح و منافع مترتب بر فعل است.

همانند فاعل طبیعی، فاقد غایت است.

همان کمال اول یک شیء است.

آزمون 18

علت مادی و علت صوری به ترتیب چه نام دارند؟

علت داخلی، علت داخلی

علت خارجی، علت داخلی

علت خارجی، علت خارجی

علت داخلی، علت خارجی

کدام مورد، اختصاص به جوهرهای جسمانی ندارد؟

علت صوری

علت هیولانی

علت فاعلی

علت مادی

فعلیت جسم، نسبت به «نوع جسمی» چه نام دارد؟

علت صوری

صورت

علت مادی

ماده

علت مادی جسم و علت مادی شینی؛ مانند آهن به ترتیب چیست؟

جسم، صورت

هیولا، جسم

هیولا، صورت

جسم، هیولا

اگر هر علت دیگری غیر از ماده را انکار کنیم باید ملتزم شویم که آنچه فعلیت جسم به آن است بدون علت به وجود آمده است و این محال است.

نادرست

درست

جوهری که قبول کننده کمالات اولی و ثانوی نوع است به ترتیب نسبت به خود آن نوع و نسبت به جزء دیگر آن نوع چه نام دارد؟

علت مادی، ماده

علت مادی، علت صوری

علت صوری، علت مادی

ماده، علت مادی

آزمون 19

آثار علت‌های جسمانی از جهت مدت و شدت متناهی هستند؛ اما از جهت تعداد، نامتناهی می‌باشند.

درست

نادرست

از دیدگاه حکما علت اینکه نزدیکی، دوری و وضع‌های خاص، مداخلیت تامی در نحوه اثرگذاری علت‌های جسمانی دارد، چیست؟

نیازمندی جسم به ماده

نیازمندی جسم به علت صورت

نیازمندی جسم به علت غایی

نیازمندی جسم به علت فاعلی

بنابر حرکت جوهری در هر وجود سیال، صورت‌های نوعی گوناگون، همگی به یک باره (دفعه) و نه به صورت متناوب، وارد می‌شوند.

درست

نادرست

لازمه محدود بودن «صورت نوعی» چیست؟

محدود بودن آثار

نفی وجود سیال جسم

نفی نیستی پیشین جسم

نفی حرکت جوهری

در صورتی که زمان یک اثر، بی‌نهایت کم باشد بر آن اثر چه وصفی، اطلاق می‌شود؟

بی‌نهایت سریع

بی‌نهایت متعدد

بی‌نهایت کثیر

بی‌نهایت شدید

آزمون 20

از دیدگاه محقق سبزواری چرا مفهوم وحدت، بدیهی و شناخته‌شده‌ترین و روشن‌ترین مفاهیم است؟

زیرا برهان اثبات وحدت، همراه با خود آن است.

زیرا در فهمیدن وحدت، نیازی به فکر و اندیشه نیست.

زیرا وحدت؛ همانند وجود، عام‌ترین مفاهیم است.

زیرا انسان‌ها وحدت را به راحتی ادراک می‌کنند.

یک شیء یا واحد است و یا کثیر است؛ لذا حتی به اعتبار حیثیات متعدد، نمی‌توان برای یک شیء، هم وحدت قائل شد و هم کثرت.

نادرست

درست

مساوقت وحدت با وجود به چه معنا است؟

برابری در ماهیت و نه وجود

برابری از جهت مصداق

برابری در مصداق و حیثیت صدق

برابری در حیثیت صدق

در صورتی که وحدت را فی نفسه در نظر بگیریم کدام گزینه، صحیح است؟

واحد، مساوق موجود است.

وحدت امری نسبی و قیاسی خواهد بود.

میان وجود و کثیر، نسبت تساوق خواهد بود.

واحد همه مصادیق موجود را در بر نمی‌گیرد.

نسبت منطقی «مساوق» و «مساوی» چیست؟

مساوی اخص از مساوق است.

مساوق اخص از مساوی است.

نسبت این دو تباین است.

نسبت این دو عموم و خصوص من وجه است.

آزمون 21

کدام تعبیر در مورد «واحد حقیقی» صحیح نیست؟

چیزی است که وحدت، وصف برای خودش است.

چیزی که اسناد وحدت به آن حقیقی است.

چیزی است که لذاته متصف به وحدت است.

واحد حقیقی، واسطه در عروض دارد.

وحدت غیر حقیقی به ترتیب در معنای «کم» و در معنای «وضع» چه نام دارد؟

تماتل، توازی

تناسب، تجانس

تساوی، تشابه

تساوی، توازی

وحدت غیر حقیقی به ترتیب در معنای «نوع» و در معنای «کیف» چه نام دارد؟

تمائل، تناسب

تشابه، تناسب

تمائل، تشابه

تمائل، تجانس

یک انسان، یک قلم و... چه نوع واحدی هستند؟

واحد حقیقی غیر حق

الف) واحد حقیقی حق

واحد عمومی

واحد غیر حقیقی

در واحد عمومی در صورتی که کثرت مندرج در جامع را به اعتبار وحدت جامع، متصف به وحدت کنیم این اتصاف حقیقی خواهد بود.

درست

نادرست

انسان، اسب و... چه نوع وحدتی دارند؟

وحدت غیر حقیقی

وحدت خصوصی

وحدت حقیقی حق

وحدت حقیقی غیر حق

آزمون 22

معنای اینکه چیزی دارای وضع است، چیست؟

فاقد بعد و امتداد است.

دارای کمیت منفصل است.

مجرد از تعلق مادی است.

قابل اشاره حسی است.

کدام گزینه بر «نقطه» قابل انطباق است؟

موصوف به وحدت همان خود وحدت است.

موصوف به وحدت غیر از وحدت است و قابل اشاره حسی است.

موصوف به وحدت غیر از وحدت و بدون وضع باشد و مجرد تام است.

موصوف به وحدت، غیر از وحدت و بدون وضع است و تعلق به ماده دارد.

در صورتی که موصوف به وحدت، غیر از وحدت و بدون وضع باشد و در عین حال تعلق به ماده داشته باشد چه نام دارد؟

نفس

هیولا

نقطه

عقل

واحد نوعی چیست؟

مفهوم واحدی که بیانگر ذات و ذاتیات افراد خودش نیست.

مفهومی که حاکی از وجود منبسط (فیض مقدس) است.

مفهوم واحدی که تمام ذاتیات افراد خود را منعکس می سازد.

مفهوم واحدی که تنها بخشی از ذاتیات افراد را منعکس می سازد.

کدام مورد، مبدأ اعداد است؟

موصوف به وحدت غیر از وحدت باشد و قابل اشاره حسی باشد.

موصوف به وحدت غیر از وحدت باشد و دارای وضع باشد.

موصوف به وحدت غیر از وحدت و بدون وضع باشد و مجرد تام باشد.

موصوف به وحدت همان خود وحدت باشد.

کدام گزینه بر «نقطه» قابل انطباق است؟

موصوف به وحدت همان خود وحدت است.

موصوف به وحدت، غیر از وحدت و بدون وضع است و تعلق به ماده دارد.

موصوف به وحدت غیر از وحدت است و قابل اشاره حسی است.

موصوف به وحدت غیر از وحدت و بدون وضع باشد و مجرد تام است.

نفس رحمانی، مصداق کدام واحد است؟

واحد نوعی

واحد به عموم سعی

ب) واحد عرضی

واحد جنسی

کدام مورد، مصداق «واحد جنسی» است؟

فیض مقدس

رونده

انسان

حیوان

جسم طبیعی به تبع چه چیزی انقسام می پذیرد؟

صورت

جسم تعلیمی

فعلیت جسم

هیولا

آزمون 23

تقدم و تأخر دو شیء، مربوط به کدام مورد است؟

تعین صنفی دو شیء

تعین فردی دو شیء

اصل وجود دو شیء

تعین نوعی دو شیء

میان مجردات، معیت زمانی برقرار نیست؛ اگر چه تقدم و تأخر زمانی نیز با هم ندارند.

نادرست

درست

معنای «معیت» چیست؟

وحدت دو امر در معنایی که شأنیت ضدیت در آن معنا را ندارند.

اختلاف دو امر در معنایی که شأنیت اختلاف در آن معنا را ندارند.

عدم اختلاف دو امر در معنایی که شأنیت اختلاف در آن معنا را ندارند.

عدم اختلاف دو امر در معنایی که شأنیت اختلاف در آن معنا را دارند.

کدام گزینه صحیح است؟

مبحث تقدم و تأخر با مبحث سبق و لحوق متفاوت است.

بهره متقدم و متأخر از نسبت مشترک، یکسان است.

مبحث تقدم و تأخر، مبحثی استطرادی در فلسفه است.

متقدم و متأخر هر دو نسبتی با مبدأیی مفروض دارند.

از نگاه دقیق فلسفی، وصف تأخر و تقدم در مورد اشیاء مکانمند به کار نمی رود.

نادرست

درست

آزمون 24

هرچه به طرف آغاز زمان برویم اجزاء زمان، دارای قوای کمتری خواهند بود.

درست

نادرست

یک مرتبه از زمان، حامل قوه و استعداد مرتبه دیگر آن است و آن مرتبه، فعلیت این مرتبه است. از این حالت به چه چیز تعبیر می شود؟

ایجاد دفعی

شدن

سکون سیال

بودن

کدام گزینه در مورد اصل زمان، صحیح است؟

اصل زمان، وهمی محض است.

اصل زمان، عقلی محض است.

اصل زمان، محسوس است.

اصل زمان، شبه محسوس است.

تقدم سعدی بر حافظ، چه نوع تقدم و تأخری است؟

تقدم و تأخر زمانی بالتبع

تقدم و تأخر زمانی ذاتی

تقدم و ذاتی رتبی بالتبع

تقدم و تأخر رتبی ذاتی

تقدم علت ناقصه بر معلول خودش، به چه تقدمی معروف است؟

تقدم طبیعی

تقدم ماهوی

تقدم دهری

تقدم علی

آزمون 25

ملاک تقدم و تأخر بالتجوهر چیست؟

وجوب وجود

تقرر علی

اصل وجود

تقرر ماهیت

به ترتیب، انفکاک در تقدم و تأخر زمانی و انفکاک در تقدم و تأخر دهری، چگونه است؟

عرضی، طولی

طولی، عرضی

طولی، طولی

عرضی، عرضی

ملاک تقدم و تأخر میان علت تامه و معلول آن چیست؟

امکان ماهوی علت و معلول

اصل وجود علت و معلول

وجوب وجود علت و معلول

ماهیت علت و معلول

ثبوت ماهوی انسان، متوقف بر تقرر و ثبوت ماهوی حیوان و ناطق نیست؛ اما تقرر حیوان و ناطق، متوقف بر تقرر انسان است.

نادرست

درست

ماهیت، نسبت به اجزانش چه حالتی دارد؟

تأخر رتبی

تأخر بالتجوهر

تقدم طبعی

تقدم بالتجوهر

عالم مجرد عقلی، مرتبه ای از عالم وجود را اشغال کرده است که عالم ماده به لحاظ حدّ وجودی خود، آن را اشغال نکرده است. این نوع تقدم و تأخر را چه می نامند؟

دهری

علّی

زمانی

حقیقی

به ترتیب، وجود در اتصاف به موجود و آب در اتصاف به جریان چه نوع تقدمی دارند؟

مجازی، حقیقی

مجازی، مجازی

حقیقی، مجازی

حقیقی، حقیقی

آزمون 26

به ترتیب، چینش میان اجناس و انواع مترتب بر یکدیگر و چینش میان امام و مأموم در نماز جماعت چه نوع چینشی است؟

وضعی، طبعی

طبعی، طبعی

عقلی، طبعی

طبعی، وضعی

نام دیگر «تقدم دهری» چیست؟

تقدم سرمدی

تقدم وضعی

تقدم جوهری

تقدم متعالی

ملاک «تقدم و تأخر رتبی» چیست؟

زیادت و نقصان در امور معنوی

نسبت قرب به مبدأ معین

اتصاف حقیقی یا مجازی شیئ

انفکاک طولی یا عرضی دو شیئ

کدام گزینه، مصداق «تقدم به شرف» است؟

تقدم جنس و فصل بر انسان

تقدم علت ناقصه بر معلول خودش

تقدم انسان دلیر بر انسان ترسو

تقدم إتصاف آب به جریان بر ناودان

ملاک «تقدم و تأخر به شرف» چیست؟

إتصاف حقیقی یا مجازی شیئ

زیادت و نقصان در امور معنوی

إنفکاک طولی یا عرضی دو شیئ

نسبت قرب به مبدأ معین

آزمون 27

کدام گزینه، پیرامون معنای عرفی حدوث یا قدم، صحیح است؟

حدوث؛ یعنی طولانی تر بودن إمتداد یکی از دو وجود در طرف ازل

قدم؛ یعنی طولانی تر بودن إمتداد یکی از دو وجود در طرف ابد

قدم؛ یعنی طولانی تر بودن إمتداد یکی از دو وجود در طرف ازل

حدوث؛ یعنی کوتاه تر بودن امتداد یکی از دو وجود در طرف ابد

در مفهوم عرفی حدوث و قدم چه نوع تقدمی معتبر است؟

تقدم زمانی

تقدم رتبی

تقدم علی

تقدم طبیعی

حدوث در اصطلاح فلسفی آن به چه معنا است؟

مسبق بودن امکان شیئ به عدم زمانی آن شیئ

مسبق بودن ماهیت شیئ به وجود آن شیئ

مسبق بودن وجود شیئ به عدم آن شیئ

مسبق بودن وجود شیئ به عدم زمانی آن شیئ

دیدگاه فلاسفه، پیرامون «عالم طبیعت» چیست؟

کل عالم طبیعت، دارای حدوث زمانی است.

کل عالم طبیعت، دارای قدمت ذاتی است.

کل عالم طبیعت، دارای قدمت رتبی است.

کل عالم طبیعت، دارای قدمت زمانی است.

از دیدگاه فلاسفه «أجزاء زمان» و «مطلق زمان» به ترتیب، دارای چه نوع حدوث و قدمی هستند؟

حدوث زمانی، حدوث زمانی

قدم زمانی، قدم زمانی

قدم زمانی، حدوث زمانی

حدوث زمانی، قدم زمانی

کدام گزینه از اقسام حدوث و قدم فلسفی نیست؟

حدوث و قدم ذاتی

حدوث و قدم زمانی

حدوث و قدم دهری

حدوث و قدم به شرف

آزمون 28

عدم ذاتی، مصداق کدام عدم است؟

عدم مجامع

عدم مضاف

عدم اعتباری

عدم مقابل

عدم مقابل چیست؟

عدمی است که با وجود لاحق جمع نمی‌شود.

عدمی که غیر از عدم زمانی باشد.

عدمی است که در برابر عدم مضاف است.

عدمی که در برابر امتناع است.

وجود شیء ممکن در تحلیل عقل در مرتب‌ل ششم قرار دارد و پنج مرتبه از مرتبه ذات و ماهیت، تأخر دارد.

درست

نادرست

یک شیء در چه صورتی می‌تواند دارای قدم ذاتی باشد؟

در صورتی که صرفاً ماهیت داشته باشد.

در صورتی که ماهیت بسیط داشته باشد.

در صورتی که ذاتش عین حقیقت وجود باشد.

در صورتی که مرکب از ماهیت و وجود باشد.

عدمی که در حدوث ذاتی، مطرح است چه نوع عدمی است؟

عدم مضاف

عدم مجامع

عدم اعتباری

عدم مقابل

آزمون 29

معلول با حدّ وجودی خاص خود در مرتبه علت خود وجود دارد و این یعنی قدم دهری.

نادرست

درست

مبحث تقدم و تأخر دهری، ابداع چه کسی است؟

ملاصدرا

فارابی

سید داماد

شیخ اشراق

مسبوق بودن وجود شیء به عدم دهری آن، تعریف چه چیزی است؟

قدم دهری

حدوث دهری

ج) تأخر دهری

تقدم دهری

عدم دهری شیء از چه چیز انتزاع می‌شود؟

از مرتبه ذات شیء

از مرتبه علت تامه شیء

از مرتبه ماهیت شیء

از مرتبه علت ناقصه شیء

عدم دهری چه نوع عدمی است؟

عدم مضاف

عدم مطلق

عدم غیر مجامع

عدم عرفی

آزمون 30

به ترتیب «امکان استعدادی» و «امکان ذاتی» دارای چه نوع امکانی هستند؟

وجودی، وجودی

وجودی، انتزاعی

اعتباری، ماهوی

انتزاعی، انتزاعی

کدام گزینه، صحیح است؟

وجود، مساوی با قوه است.

وجود بالقوه، عدم محض است.

وجود، مساوی با فعلیت است.

وجود، مساوی با فعلیت است.

برخی پدیده‌های مادی، وجودشان کاملاً ابداعی و بی‌سابقه است.

درست

نادرست

امکانی که هر حادث زمانی، قبل از تحقق دارد به چه معنا است؟

وصفی است که شیء در رابطه با نحوه وجودش بدان متصف می‌شود.

وصفی است که شیء در رابطه با نحوه ماهیتش بدان متصف می‌شود.

به معنای قدرت فاعل بر فعل است.

وصفی است که وجود و یا عدم را برای شیء، ضروری می‌داند.

وصف «قوه» و وصف «فعل» به ترتیب چه نوع وصفی هستند؟

نسبی، نسبی

نسبی، مطلق

مطلق، مطلق

مطلق، نسبی

آزمون 31

به ترتیب وجودی که قائم به خود باشد و وجودی که قائم به غیر باشد را چه می‌نامند؟

فی غیره، لنفسه

لغیره، فی غیره

لغیره، لنفسه

لغیره، لغیره

ماده، ذاتاً امری مبهم و بدون تحصیل و تعین نیست؛ بلکه این إبهام صورت است که آن را مبهم می‌کند.

درست

نادرست

کدام گزینه، صحیح نیست؟

ماده با تغییر فعلیات، تغییر می‌کند.

هرگز قوه شیء با فعلیت همان شیء، جمع نمی‌شود.

وجود، مساوق با تعین و تحصیل است.

فعلیت‌های ماده به تدریج، تغییر می‌کنند.

از دیدگاه علامه طباطبائی، امکان، یک هیئت خاص و نسبت متکرر قائم به دو طرف (موضوع و مستعدله) است.

نادرست

درست

چرا ماده، فی نفسه نمی‌تواند امری بالفعل باشد؟

زیرا ماده، جوهری اعتباری است.

زیرا در صورت فعلیت، فعلیت دیگری را نخواهد پذیرفت.

زیرا ماده، جوهری جسمانی است.

زیرا بخشی از ماده، قوه محض است و فعلیت‌پذیر نیست.

دلیل عرض بودن امکان(مسبق به ماده بودن هر حادث زمانی) چیست؟

امکان، امر اعتباری و غیر موجود است.

امکان، حالت و وصف است.

امکان، از جمله صور اشیاء است.

امکان، همان هیولای اشیاء است.

آزمون 32

تغییرات دفعی در واقع بر حدود آتی حرکت منطبق می‌شوند؛ اما هر تغییر دفعی، ملازم با وجود حرکت نیست.

درست

نادرست

حدوث و پیدایش پدیده جوهری، همواره ملازم با چه چیزی است؟

تغییر در ماده

تغییر در صورت

تغییر در فاعل

تغییر در حالت

کدام گزینه، مصادق تغییر تدریجی نیست؟

تحقق دگرگونی در طول زمان

رسیدن متحرک به نقطه پایان حرکت

انتقال شیئی از نقطه الف به نقطه ب

خروج شیئی از قوه به فعل با فاصله زمانی

اینکه هرگاه پدیده‌ای حادث می‌شود در واقع قوه‌ای به فعلیت رسیده است مقتضای کدام اصل است؟

پیدایش حوادث زمانی، مسبوق به قوه است.

پیدایش حوادث زمانی، مسبوق به فعلیت است.

پیدایش حوادث زمانی مسبوق به اراده فاعلی است.

پیدایش حوادث زمانی، مسبوق به علت غایی است.

حدوث و پیدایش پدیده عرضی، همیشه ملازم با چه چیزی است؟

تحول در ماده

تحول در حالت

تحول در صورت

تحول در ماهیت

آزمون 33

کدام گزینه، در مورد حرکت توسی، صحیح نیست؟

در حرکت توسی می‌توان گفت: این شیء متوسط میان مبدأ و منتها است.

حرکت توسی، یک حالت مرکب و کش‌دار است.

اتصاف شیء متحرک به حرکت توسی؛ مانند اتصاف جسم به یک رنگ خاص است.

حرکت توسی در یک آن حادث می‌شود و در طول زمان باقی می‌ماند.

نظریه ملاصدرا پیرامون حرکت قطعی و توسی چیست؟

حرکت توسی در خارج موجود است و حرکت قطعی، امری ذهنی است.

هر دو حرکت قطعی و توسی در خارج موجود نیستند.

هر دو حرکت قطعی و توسی در خارج موجود هستند.

حرکت قطعی در خارج موجود است و حرکت توسی، امری ذهنی است.

کدام فیلسوف معتقد است حرکت توسی در خارج موجود است و حرکت قطعی، امری ذهنی است؟

فیض کاشانی

محقق سبزواری

شیخ الرئیس

افلاطون

بین حرکت قطعی و هر قطعه از آن چه نسبتی برقرار است؟

کل به جزء

جزیی به جزئی

جزء به جزء

کلی به کلی

از دیدگاه علامه طباطبائی، حرکت قطعی و توسی هر دو در خارج موجودند و هر دو از یک حقیقت به دو لحاظ، انتزاع می‌شوند.

درست

نادرست

آزمون 34

به ترتیب، سنگی که بر زمین می‌افتد و زمین که بر محور خود می‌چرخد دارای چه نوع حرکتی هستند؟

حرکت در این، حرکت در کیف

حرکت در وضع، حرکت در این

حرکت در کیف، حرکت در وضع

حرکت در این، حرکت در وضع

کدام گزینه، صحیح نیست؟

مجردات تامه، نمی‌توانند معروض حرکت، واقع شوند.

قوه و فعل، دو مرتبه از وجود یک شی هستند.

موضوع حرکت باید بهره‌ای از فعلیت داشته باشد.

موضوع حرکت، دارای دو حیثیت قوه و فعل است.

به ترتیب، آبی که گرم می‌شود و نهال ضعیفی که درخت تنومندی می‌گردد دارای چه نوع حرکتی هستند؟

حرکت در این، حرکت در کیف

حرکت در وضع، حرکت در کم

حرکت در کیف، حرکت در کم

حرکت در کیف، حرکت در کیف

موضوع حرکت در «حرکت عرضی» چیست؟

عرض

ماده

جوهر

فاعل

جسم؛ همانند ماده، صلاحیت آن را دارد که معروض و موضوع حرکت، واقع گردد.

درست

نادرست

کدام گزینه از مقدمات برهان اثبات موضوع برای حرکت نیست؟

قوه، یک وجود لنفسه دارد که عارض بر موضوع است.

محل و معروض قوه، همان ماده است.

حرکت، خروج تدریجی شی از قوه به فعل است.

قوه که به فعلیت رسید با ماده متحد می‌گردد.

موضوع حرکت در «حرکت جوهری» چیست؟

حالت

صورت

ماده

فاعل

آزمون 35

محرك و متحرك به ترتیب چه نسبتی با حرکت دارند؟

غایت حرکت، قابل حرکت

قابل حرکت، فاعل حرکت

فاعل حرکت، قابل حرکت

فاعل حرکت، غایت حرکت

حیثیت فعل و حیثیت قبول به ترتیب دارای چه نوع حیثیتی هستند؟

وجدان، وجدان

وجدان، فقدان

فقدان، وجدان

فقدان، فقدان

لا یجب أن يكون الفاعل القريب للحركة امراً متغيراً متجدد الذات.

نادرست

درست

در صورتی که فاعل حرکت، شئی ثابت باشد چه امری لازم می‌آید؟

هیچ حرکتی رخ نمی‌دهد.

حرکت، امری غایب‌مند می‌شود.

حرکت، فاقد قوه و ماده می‌شود.

حرکت، دارای موضوع می‌شود.

اجتماع حیثیت فعل و حیثیت قبول در یک شئی، اجتماع دو امر متنافی و متعاند است.

درست

نادرست

آزمون 36

عویصه‌ای که در مسأله «ارتباط متغیر با ثابت» مطرح می‌شود کدام محذور را به دنبال ندارد؟

دور

اعتباری شدن حرکت

تغییر در واجب تعالی

تسلسل

حرکت عارضی چیست؟

حرکتی که در حالت متحرک، وجود ندارد.

حرکتی که بعد از آن پیدایش، معدوم می‌گردد.

حرکتی که از حاق ذات متحرک، انتزاع نمی‌شود.

حرکتی که در پیدایش نیازمند به غیر است.

چرا برای واجب تعالی، حرکت وجود ندارد؟

زیرا لازم می‌آید واجب تعالی در مقام فعل، بسیط باشد.

زیرا تغییر ملازم با امکان است و امکان مسبوق به امتناع است.

زیرا لازم می‌آید وجوب عین امتناع باشد و این تناقض است.

زیرا تغییر ملازم با حدوث است و حدوث ملازم با امکان است.

نیازمندی معلول متغیر به علت متغیر در مورد کدام موجودات، صادق است؟

موجوداتی که تغیر ذاتی داشته باشند.

موجوداتی که تغیر مثالی داشته باشند.

موجوداتی که ممکن الوجود باشند.

موجوداتی که تغیر زائد بر ذات داشته باشند.

موجوداتی که ذاتاً روانند و هویتشان عین روان بودنشان است نیاز آن‌ها به علت، نیازی مرکب خواهد بود.

نادرست

درست

مبدأ و ریشه مسأله «ارتباط متغیر با ثابت» چیست؟

غایت مباشر حرکت باید خود متحرک باشد.

موضوع حرکت باید از جواهر یا اعراض باشد.

فاعل حرکت باید ذاتاً مرکب از ماده و صورت باشد.

علت مباشر حرکت باید خود متحرک باشد.

در حرکت ذاتی، وجود متحرک، غیر از حرکت نیست و حرکت از خارج به آن ملحق نمی‌شود.

نادرست

درست

آزمون 37

موجود بالقوه، فی حد نفسه چه موجودی است؟

استعداد محض

بالقوه

ممکن اعتباری

بالفعل

نسبت متغیر بالذات به قاعده «علة المتغیر متغیره» چیست؟

متغیر بالذات، از اتمّ مصادیق قاعده است.

متغیر بالذات، تخصیصاً خارج از قاعده است.

متغیر بالذات، خارج از قاعده نیست.

متغیر بالذات، تخصیصاً خارج از قاعده است.

موجود ذهنی، فی نفسه یک موجود خارجی نیست؛ بلکه در مقایسه با موجود خارجی، وصف موجودیت را دریافت می‌کند.

درست

نادرست

کدام جنبه از متغیر بالذات، مستند به علت است؟

جنبه تحول

جنبه ثبات

جنبه مثالی

جنبه تغیر

به ترتیب، «متغیر بودن» و «ثابت بودن» چه نوع وصفی برای متغیر بالذات، محسوب می‌شوند؟

مطلق، مطلق

مطلق، نسبی

نفسی، اضافی

اضافی، نفسی

آزمون 38

در دو مثال رشد یک گیاه و حرکت جسم از مکان «الف» به مکان «ب» به ترتیب، مسافت حرکت چیست؟

مقوله کیف، مقوله وضع

مقوله کم، مقوله کیف

مقوله کم، مقوله این

مقوله این، مقوله کم

اگر از همه مراتب مسافت حرکت، یک ماهیت خاص (یک نوع خاص از یک مقوله) انتزاع شود مستلزم چه امری است؟

وقوع عدم در میان اجزاء زمان

وقوع تشکیک در وجود حرکت

وقوع تسلسل در اجزاء زمان

وقوع تشکیک در ماهیت

متحرک در هر آن، قابلیت آن را دارد که ماهیتی از آن انتزاع شود؛ نه آنکه در هر آن، ماهیتی بالفعل داشته باشد.

درست

نادرست

در نظر دقیق فلسفی، مسافت حرکت بر چه چیز جریان دارد؟

غایت حرکت

منتهای حرکت

موضوع حرکت

مبدأ حرکت

کدام تعبیر در مورد مسافت حرکت، صحیح است؟

ما علیه الحركة

ما منه الحركة

ما فيه الحركة

ما له الحركة

آزمون 39

مقوله «متی» از نسبت شی با چه چیزی پدید می‌آید؟

وضع

زمان

جوهر

مکان

در رشد یک گیاه، حرکت کیفی به تبع حرکت در کدام مقوله، اتفاق می‌افتد؟

حرکت در این

حرکت در کم

حرکت در اضافه

حرکت در وضع

مقوله «این» چیست؟

تغییر مکان شی در نسبت به مکان مبدأ

هیئت حاصل از کمیت حرکت

مکان مبدأ شی و جسم

هیئت حاصل از نسبت شی به مکان

از إحاطة كفش بر پا چه مقوله‌ای به دست می‌آید؟

إنفعال

إضافة

جده

وضع

در سرد شدن یک میله آهنی بعد از حرارت، چه نوع حرکتی وجود دارد؟

حرکت در کم کاهشی

حرکت در وضع کاهشی

حرکت در انفعال افزایشی

حرکت در کم افزایشی

گردش کره بر گرد محور خودش، حرکت در چه مقوله‌ای است؟

این

جده

وضع

کیف

علت اصلی انکار حرکت جوهری تا پیش از زمان صدرالمتألهین چه بود؟

شبهه حدوث موضوع

شبهه غایت موضوع

شبهه قابلیت موضوع

شبهه بقاء موضوع

چرا در مقوله اضافه، حرکت رخ نمی‌دهد؟

زیرا در مفهوم اضافه، تدریج مأخوذ است.

زیرا اضافه، واقعیت مستقلی ندارد.

زیرا اضافه، امری غیر انتزاعی است.

زیرا اضافه، فرد آنی الوجود ندارد.

آزمون 40

کدام گزینه از مقدمات برهان حرکت جوهری نیست؟

علت این أعراض متغیر همان طبایع و صورت های نوعی است.

علت یک پدیده متغیر باید خودش متغیر باشد.

در برخی از أعراض، حرکت و تحول رخ می‌دهد.

حرکت عبارت است از خروج شیئی از قوه به فعل.

حرکت در أعراض در واقع نمود و نشانی از حرکت در جوهر شیئی است.

درست

نادرست

حرکت در کدام مقوله، مورد اتفاق همه فلاسفه نیست؟

فعل

کیف

أین

وضع

جوهر مفارق با چه نوع جعلی ذات صور نوعی را پدید می آورد؟

جعل بسیط

جعل مرکب

جعل ماهوی

جعل متغیر

علت قریب و فاعل مباشر «أعراض جسمانی» چیست؟

ماده اولی

صورت جسمی مشترک

جوهر مفارق

صورت نوعی حلول کرده در ماده اعراض

کدام تعبیر در مورد حرکت عرضی، صحیح است؟

تجدد حرکت عرضی، عین متجدد است.

حرکت عرضی، تجدد بالذات است.

حرکت عرضی، متجدد بالذات است.

حرکت عرضی، متحرک بالذات است.

آزمون 41

ماده، وحدت خود را مرهون وحدت عمومی چه چیزی است؟

ماده متحصل دیگر

صورت نامتعیین

جوهر مفارق

صورت متعین

ماده، وحدت خود را مرهون وحدت شخصی چه چیزی است؟

صورت متعین

جوهر مفارق

صورت نامتعیین

ماده متحصل دیگر

علت فاعلی ماده چیست؟

جوهر غیر مفارق

صورت متعین

صورت نامتعین

جوهر مفارق

بنابر پذیرش حرکت جوهری، موضوع حرکت چیست؟

صورتی نامتعین با علتی مفارق

ماده متحصل با صورتی نامعین

ماده غیر متحصل

ماده متحصل با صوتی معین

در برابر نظریه «حرکت جوهری» نظریه «کون و فساد» مطرح است.

نادرست

درست

ماده متحصل برای تحقق خود، نیازمند به چیست؟

صورت نامتعین

علت مفارق

ماده متحصل دیگر

صورت متعین

جوهر مفارق از چه نوع وحدتی برخوردار است؟

عددی

ترکیبی

أحدی

سنخی

منکران حرکت جوهری، تبدیل و تبدل صورتهای جوهری را به چه شکل می‌دانند؟

همراه با صورت معین

همراه با جوهر غیرمفارق

همراه با تغییر دفعی

همراه با ماده متحصل

آزمون 42

کدام گزینه از دیدگاه مشاء در مورد غیر واجب صحیح نیست؟

غیر واجب، فاعل قریب است.

غیر واجب، مؤثر مستقل نیست.

غیر واجب، فاعل مسخر است.

غیر واجب، واسطه فیض است.

نفی تأثیر به طور مطلق از غیر خدای سبحان، مقتضای کلام چه کسانی است؟

پیروان حکمت متعالیه

مشائیان

الف) اشاعره

إشراقیون

تنها بنابر کدام دیدگاه، قضیه «هیچ مؤثری در وجود جز الله نیست» به اثبات می‌رسد؟

دیدگاه مشائیان

دیدگاه حکمت متعالیه

دیدگاه معتزله

دیدگاه اشاعره

کدام گزینه، از مقدمات برهان حکمت متعالیه بر توحید ربوبی نیست؟

استقلال حلقه‌های میانی سلسله علت‌ها و معلول‌ها نسبت به معلول خود، نسبی است.

ملاک و معیار علیت و ایجاد، استقلال در وجود است؛ وجودی که نمی‌تواند وجود دهنده به غیر باشد.

هر حکمی که به وجود رابط، نسبت داده شود برای وجود علت و مقوم به او نیست.

سلسله موجودات معلول به واجب تعالی منتهی می‌شود و تنها اوست که استقلال مطلق دارد.

از دیدگاه حکمت مشاء، وجود معلول از چه ویژگی برخوردار است؟

فی غیره بودن

عین تعلق بودن

رابط بودن

إستقلال

کدام گزینه از مقدمات برهان فلاسفه مشاء بر توحید ربوبی نیست؟

وجود معلول فی غیره و رابط است و وجودی است که عین تعلق به علت است.

هر ممکن الوجودی دارای ماهیتی است که نسبتش به وجود و عدم یکسان است.
واجب الوجود تنها یکی است و غیر او هر چه هست همه ممکن الوجودند.
علت هر پدیده‌ای یا خود واجب الوجود است یا به عللی که به او منتهی می‌شوند.
خدایی که نخستین مخلوق را بدون واسطه می‌آفریند افعال و مخلوقات او را نیز بدون واسطه می‌آفریند.

نادرست

درست

آزمون 43 و 44

از موارد زیر به ترتیب، کدامیک خود نیستی و کدامیک منشأ نیستی است؟

فقر، مرگ

جهل، فقر

زلزله، مرگ

کوری، میکروب

چرا تحقق اموری که شرشان بر خیرشان غلبه دارد محال است؟

زیرا ترجیح بدون مرجح است.

زیرا ترجیح مرجح بر راجح است.

زیرا تسلسل یا دور پدید می‌آید.

زیرا ترجیح بدون مرجح است.

بنابر تقسیم پنجگانه ارسطو، عقول مجرد، خیر محض هستند نه موجوداتی که خیر و شرشان مساوی است.

نادرست

درست

از دیدگاه فلاسفه در گذشته، مبدأ وجودی شر چیست؟

مبدأ ندارد.

حدود موجودات

اعتبارات ذهنی

ماهیت دنیا

در فلسفه، جعل و ایجاد به چه چیز تعلق می‌گیرد؟

صفات اضافی

وجود فی نفسه

صفات نسبی

وجود لغیره

پاسخ حکما و فلاسفه در گذشته به شبهه ثنویت چه بود؟

شرّ، امری عدمی است.

شرّ، همان خیر است.

شرّ، خیر و نفع هم دارد.

شرّ، ضرورت دنیا است.

آزمون 45

کدام گزینه، صحیح نیست؟

شرّ، عدم ملکه خیر محسوب می‌شود.

صورت نوعی، تمام فعلیت یک نوع است.

شرّ، همان عدم یکی از کمالات ذات است.

زوال صورت نوعی در حکم زوال نوع مادی نیست.

استناد کدام گزینه به خداوند متعال، بالذات است؟

خیر مساوی

ماهیت خیر

شرّ مساوی

خیر اکثر

از دیدگاه ابن سینا، سخن افلاطون و ارسطو در باب شرور، قابل جمع نیست؟

درست

نادرست

موطن شرور در کجاست؟

جهان الوهی

جهان مثال

جهان ماده

جهان عقول

کدام فرض ناممکن است؟

وجود عالم مجردات تام بدون تراحم

وجود عالم ماده بدون شرّ

وجود عالم مجردات تام همراه با خیر محض

وجود عالم ماده بدون همراه با تراحم

آزمون 46

کدام صفت، مصداقی از «صفات ذاتی خداوند» نیست؟

قدرت

حیات

علم

خالقیت

صفت ربّ از صفات ذات خداوند محسوب می‌شود؛ زیرا از ذات حقّ، ناشی می‌شود.

درست

نادرست

تعریف صحیح صفات ذاتی خداوند چیست؟

صفات که از ذات، ناشی شده‌اند.

صفات که از نفس ذات، انتزاع می‌شوند.

صفات که تفکر در باب آن‌ها حرام است.

صفات که فوق اندیشه بشری هستند.

جامع و اصل در صفات فعل خداوند، چیست؟

حیات

علم

قدرت

ربوبیت

فرق اصلی و اساسی میان صفات فعلی و صفات ذاتی چیست؟

روابطی که صفات فعلی از آن‌ها انتزاع می‌شوند بر خلاف صفات ذاتی، هیچ حدّ و حصری ندارند.

صفات فعلی بر خلاف صفات ذاتی همواره دلالت بر وجود متعلقی در خارج دارند.

صفت ذاتی از ذات حق ناشی شده‌اند؛ ولی صفات فعلی از ذات حق ناشی نشدند.

در صفات ذاتی، ذات اقدس الهی، مصداق عینی آن‌ها است؛ ولی در صفات فعلی، چنین نیست.

کدام گزینه، از ویژگی‌های صفات فعلی خداوند نیست؟

صفات فعلی، قابل سلب و ایجاب نیستند.

صفات فعلی به تبع فعل، مقید به زمان و مکان می‌شوند.

مبدأ همه صفات فعلی، قیومیت حق تعالی است.

صفات فعل، مأخوذ از مقام فعل هستند.

آزمون 47

مقصود از «إضافة» در صفات اضافی چیست؟

معنای لغوی نسبت

إضافة ادبی

إضافة إشرافی

مقوله عرضی

صفات «عالم»، «خالقیت» و «قادریت» به ترتیب چه نوع صفاتی هستند؟

حقیقی، اضافی، اضافی

إضافی، حقیقی، اضافی

إضافی، حقیقی، حقیقی

حقیقی، إضافی، حقیقی

صفت «حی» و صفت «خالق» به ترتیب چه نوع صفاتی هستند؟

إضافی، حقیقی محض

حقیقی محض، حقیقی دارای اضافه

حقیقی محض، اضافی

حقیقی دارای اضافه، حقیقی محض

از دیدگاه حکما همه صفات سلبی به صفات ثبوتی باز می‌گردند.

نادرست

درست

تعریف «صفت سلبی خداوند» چیست؟

صفتی که هم معنای ایجابی دارد و هم سلبی.

صفتی که بر موضوع، حمل نمی‌شود.

صفتی که از دل موضوع، بیرون نمی‌آید.

صفتی که معنایی سلبی و عدمی دارد.

آزمون 47

کدام تعبیر در مورد صفت سلبی خداوند، صحیح است؟

صفت سلبی، سلب سلب نقصان است.

صفت سلبی، سلب سلب کمال است.

صفت سلبی، سلب ایجاب کمال است.

صفت سلبی، ایجاب سلب کمال است.

با اینکه صفت علم خداوند، دارای اضافه است؛ اما منوط به تحقق خارجی متعلق آن نیست.

نادرست

درست

نتیجه دو مقدمه بیان شده در مسئله «اتصاف خداوند به کمالات» چیست؟

اتصاف خداوند به کمالات وجودی، ذاتی است.

خداوند در اتصاف به کمالات ذاتی خویش، بی‌نیاز است.

اتصاف خداوند به کمالات فعلی، حقیقی است.

خداوند به همه کمالات وجودی، متصف است.

مقصود از «إضافة» در صفات اضافی چیست؟

معنای لغوی نسبت

مقوله عرضی

إضافة إشرافی

إضافة ادبی

تعریف «صفت سلبی خداوند» چیست؟

صفتی که هم معنای ایجابی دارد و هم سلبی.

صفتی که معنایی سلبی و عدمی دارد.

صفتی که از دل موضوع، بیرون نمی‌آید.

صفتی که بر موضوع، حمل نمی‌شود.

صفت «حی» و صفت «خالق» به ترتیب چه نوع صفتی هستند؟

حقیقی محض، حقیقی دارای اضافه

إضافی، حقیقی محض

حقیقی دارای اضافه، حقیقی محض

حقیقی محض، إضافی

کدام تعبیر در مورد صفت سلبی خداوند، صحیح است؟

صفت سلبی، سلب سلب نقصان است.

صفت سلبی، سلب إيجاب کمال است.

صفت سلبی، سلب سلب کمال است.

صفت سلبی، إيجاب سلب کمال است.

از دیدگاه حکما همه صفات سلبی به صفات ثبوتی باز می‌گردند.

نادرست

درست

صفات «عالم»، «خالقیت» و «قادریت» به ترتیب چه نوع صفاتی هستند؟

إضافی، حقیقی، إضافی

حقیقی، إضافی، حقیقی

حقیقی، إضافی، إضافی

إضافی، حقیقی، حقیقی

آزمون 48

کرامیه بر خلاف أشاعره، معتقدند: صفات حقیقی واجب تعالی، قدیم هستند.

درست

نادرست

کدام گزینه از جمله اعتقادات «أشاعره» پیرامون «صفات حقیقی خداوند» نیست؟

صفات حقیقی خداوند، اصلاً قدیم نیستند.

صفات حقیقی خداوند، لازمه ذات هستند.

صفات حقیقی خداوند، زائد بر ذات هستند.

صفات حقیقی خداوند، هفت صفت است.

کدامیک از صفات زیر اعتباری است؟

قادر

قادریت

عالم

غیر جاهل

کدام گزینه از دیدگاه حکمای الهی، پیرامون «صفات حقیقی واجب تعالی» صحیح نیست؟

این صفات، مفهوماً مغایر نیستند.

این صفات، مصداقاً عین یکدیگرند.

این صفات، عین ذات خداوند هستند.

یکی از صفات حقیقی خداوند، حی است.

از دیدگاه معتزله، ذات واجب تعالی جانشین صفات است و کار آنها را انجام می‌دهد.

درست

نادرست

از دیدگاه اشاعره، کدام صفت از جمله «صفات هفتگانه حقیقی واجب تعالی» نیست؟

سمع

ربّ

علم

حیات

نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف	بارم برگ: ۱۷ نمره
			ساعت برگزاری: ۱۱:۳۰ صبح
نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه
			نام کلاس: ساجده

نمره برگ	نمره خفایت	نمره شای	نمره میانی	نمره نهایی
	----	----		

استانامات عمومی سطح ۲

پایان ترم

نیمسال دوم ۹۹-۹۸

مهر مدرسه

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خراسان (معاونت آموزش)

تاریخ: ۹۹/۴/۹

کد امتحان: ۱۰۲۱۷۰۵

عنوان: فلسفه ۲

کتاب: کلیات فلسفه (علی شیروانی)

محدوده: از ابتدای درس ۲۶ تا پایان کتاب به استثنای دروس ۴۹ و ۴۸ و ۴۷ و ۴۶ و ۴۵ و ۴۲ و ۴۱ و ۴۰

یا اباصالح المهدی امان ز لحظه غفلت که شاهد هم هستی (پویش مهدوی) ****

مدرس علی کوشقروون (۱۱۰۴۲)

نام استاد: سرکار خانم شاه محمدی

نام دانشجو: نام پدر:

۱- علل وجود کدام علل هستند؟ ۵. نمره

- الف. علت فاعلی و علت صوری ☐
- ب. علت غایی و علت مادی ☐
- ج. علت مادی و علت صوری ☐
- د. علت فاعلی و علت غایی ☐
- ۲- به اعتقاد حکمای اشراق فاعلیت واجب تعالی نسبت به اشیاء از کدام نوع است؟ ۵. نمره
- الف. فاعل بالجبر ☐
- ب. فاعل بالرضا ☐
- ج. فاعل بالتجلی ☐
- د. فاعل بالقصد ☐

۳- (وجود) ملاک کدام یک از تقدم و تاخر است؟ ۵. نمره

- الف. تقدم و تاخر طبعی ☐
- ب. تقدم و تاخر ماهوی ☐
- ج. تقدم و تاخر دهری ☐
- د. تقدم و تاخر علی ☐

۴- حقیقت رابطه معلول با علت را شرح دهید و بیان کنید چگونه معلول عین ربط به علت است؟ ۲ نمره

۵- فاعل بالتجلی چه ویژگیهایی دارد؟ ۲ نمره

۶- تعریف حرکت و ارتباط آن را با علت غایی تبیین کنید. ۲ نمره

۷- برهان صدر المتالهین بر وقوع حرکت جوهری را تقریر کنید. ۲ نمره

۸- چرا هر حادث زمانی مسبوق به ماده است؟ ۲ نمره

۹- دلیلی بیان کنید که نشان دهد واجب تعالی به همه صفات کمالی متصف است. ۱.۵ نمره

۱۰- دیدگاه صحیح اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی را با ذکر دلیل بیان کنید. ۲ نمره

۱۱- دلیل حکیمان صدراپی بر توحید در خالقیت را تقریر کنید. ۲ نمره

نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف	بارم برگ: ۱۷
نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف	ساعت برگزاری: ۱۰ صبح
			مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه
			نام کلاس: مرئیه

نمره برگ	نمره خفایت	نمره ثنای	نمره میانی	نمره نهایی
	--	--		

امتحانات عمومی سطح ۲

پایان ترم

نیمسال اول ۹۷-۹۶

مهر مدرسه

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خراسان (معاونت آموزش)

تاریخ: ۹۶/۱۰/۳۰

کد استان: ۱۰۲۱۷۰۵

عنوان: فلسفه ۲

کتاب: کلیات فلسفه (آقای شیروانی)

محدوده: از ابتدای درس ۲۶ تا پایان کتاب بجز دروس ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹

مدرس علمیه کوثر قرظون (۱۱۰۴۲)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: نام استاد: خانم احمدی

۱- مجعول واقعی علت کدام است؟ ۵/۰ نمره

الف) وجود معلول ☐ ب) ماهیت معلول ☐ ج) انصاف ماهیت معلول به وجود ☐ د) الف وب ☐

۲- فاعلیت واجب تعالی در نظر اصحاب حکمت متعالیه از کدام قسم است؟ ۵/۰ نمره

الف) فاعل بالعنايه ☐ ب) فاعل بالرضا ☐ ج) فاعل بالتجلی ☐ د) فاعل بالقصد ☐

۳- کدام گزینه برای صفت حقیقی دارای اضافه مناسب می باشد؟ ۵/۰ نمره

الف) حیات ☐ ب) علم ☐ ج) قادریت ☐ د) غیر عاجز ☐

۴- کدام گزینه درست می باشد؟ ۵/۰ نمره

الف) واحد خصوصی قابل اشاره مانند نقطه ☐ ب) واحد به عموم مفهومی مانند وجود منبسط ☐

ج) واحد غیر حقیقی مانند انسان ☐ د) واحد حق مانند واحد عددی ☐

۵- چه تفاوتی میان غایت در فاعل های طبیعی با فاعل های علمی وجود دارد؟ ۱ نمره

۶- تقدم و تاخر علی در کجا برقرار می شود و ملاک آن چیست؟ (توضیح دهید) ۲ نمره

۷- امکان ذاتی و استعدادی را با هم مقایسه کنید. ۱ نمره

۸- اقسام تغییر را بیان و آنها را با هم مقایسه کنید. ۲ نمره

۹- اشکالی را که با توجه به لزوم متحرک بودن فاعل حرکت مطرح شده بیان کنید (مسأله ارتباط متغیر با ثابت) ۲ نمره

۱۰- به عقیده حکمای پیش از ملاصدرا در چه مقوله هایی حرکت روی می دهد؟ برای هریک از آنها مثالی ذکر کنید. ۲ نمره

۱۱- برهان صدرالنتالیهین بر وقوع حرکت جوهری را تقریر کنید. ۲ نمره

۱۲- آیا دیدگاه افلاطون و ارسطو در باب شرور باهم ناسازگار است؟ چرا؟ ۲ نمره

۱۳- صفات فعلی را با مثال تعریف کنید. ۱ نمره

نوع و نوع	دوره	پنجمه تعالی	بیت پاسکوری:	۸۰ دقیقه
شماره	دوره ۳	استاد دانش	تاریخ برگزاری:	۴۰۰/۴/۱۴ ساعت: ۱۱ صبح
کتاب:	کلیات فلسفه (فقهی شریعتی)	مدیر حوزه های علمیه خوارزم	بازم امتحان:	۱۳ نمره
انتشارات:	مقدم	مدرس	مصاحبه اول:	نمره
محدوده:	از کتاب درس ۲۴ (فقهی علم و -) تا پایان کتاب	مدرس	مصاحبه دوم:	نمره

نام و نام خانوادگی: نام پدر: شماره طلایی: استاد: پایه: پنجم و ششم پاره وقت

۱- رابطه معیت با تقدم و تاخر چه تقابلی است؟ ۰.۲۵

الف) تضاد (ب) عدم وملکه (ج) تناقض

۲- معنای علم اجمالی در فاعل بالرضا و فاعل بالتجلی به ترتیب کدام است؟ ۰.۲۵

الف) ابهام - کشف تفصیلی (ب) کشف تفصیلی - ابهام (ج) ابهام - ابهام

۳- عبارت " وجود متصل السیال الذی یجری علی الموضوع حرکت " تعریف کدام یک از ارکان حرکت است؟ ۰.۲۵

الف) موضوع حرکت (ب) مسافت حرکت (ج) فاعل

حرکت

۴- به عقیده حکما ، علت چه چیزی را جعل (ایجاد) می کند؟ ۰.۲۵

الف) ماهیت (ب) اتصاف ماهیت به وجود (ج) وجود

۵- ملاک تقدم و تاخر علی و بالتجوهر و بالطبع به ترتیب کدامند؟ ۰.۲۵

الف) وجود وجود - وجود - تقرر ماهیت (ب) وجود وجود - تقرر ماهیت - وجود (ج) وجود - وجود وجود - تقرر ماهیت

سوالات تشریحی)

۱- نوع وحدت در عبارات زیر را بیان کنید. ۱ نمره

- وحدت گل سرخ و سیب سرخ:
- وحدت یک انسان خاص:
- وحدت وجود منبسط:
- وحدت ماهیت حیوان:

۲) پاسخ ارسطو به شبهه ثنویت را بیان کنید. ۱ نمره

۳) ویژگی های موضوع حرکت را بیان کنید. (هر سه ویژگی) ۱.۵ نمره

۴) دیدگاه صحیح در باب نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی را بیان کرده و دلیل آن را ذکر کنید. ۱.۲۵

۵) عبارات زیر را تکمیل نمایید. ۱ نمره

- وجودی است مستمر و کشش دار که از حدوث و فنای تدریجی برخوردار است و در طول زمان حادث می شوده در یک لحظه و آن.
- حالتی بسیط است که در یک لحظه و آن حادث می شود و نگاه در طول زمان حرکت باقی است.
- عبارت است از وجود خارجی شيء به گونه ای که آثار مطلوب از آن بر آن مترتب می شود.
- عبارت است از توقف یک شيء بر شيء دیگر که متوقف بر شيء نخستین است.

(لطفا یک سوال ۲ نمره ای را به اختیار حذف نمایید در صورت عدم تعیین سوال حذفی سوال آخر حذف خواهد شد.)

۶) حدوث و قدم ذاتی را تبیین کنید. ۲ نمره

۷) به اشکال ذیل پاسخ دهید. ۲ نمره

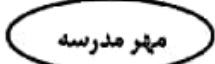
الف- ملا صدرا برای رفع محذوریت دور و تسلسل و تغییر واجب تعالی در خصوص قاعده کلی (عله المتغیره متغیره) قاعده را شامل حرکات عارضی دانسته و با این کار حرکات ذاتی را از شمول حکم خارج کرده است. اشکال: خروج حرکات ذاتی تخصیص قاعده عقلی است درحالی که قاعده عقلی را نمی توان تخصیص زد؟ (اشکال مطرح را پاسخ دهید.)

۸- مقصود از وجوب بالقیاس علت نسبت به معلول را شرح دهید و آن را اثبات نمایید. ۲ نمره

۹) اشکال وارد بر برهان حرکت جوهری ملا صدرا را بیان و نقد نمایید. (یک اشکال کافی است) ۲ نمره

در پناه خدا سر بلند باشید.

شماره	عندی	حرفی	شماره یا نام مصحح
اول			
دوم			
سوم			

پایه : ششم پاره وقت	عنوان : فلسفه ۲
دوره : هفت ساله	کتاب : کلیات فلسفه
تاریخ : ۱۴۰۰/۴/۱۵	نمره : ۱۳
	معدت پاسخگویی : ۹۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:	نام استاد خاتم کلباسی	مدرسه علمیه : تقدیر	شهرستان: تهران
---------------------	-----------------------	---------------------	----------------

۱. از نظر حکمای حکمت متعالیه مجموع بالذات علت چیست؟ (۵/۰)

- الف) وجود
ب) صیروت
ج) ماهیت
د) اتصاف ماهیت به وجود

۲. کدام فاعل «علمش عین فعلش» می باشد؟ (۵/۰)

- الف) بالتجلی
ب) بالقصد
ج) بالرضا
د) بالعنايه

۳. صورت چه نسبتی با ماده دارد؟ (۵/۰)

- الف) علت فاعلی
ب) علت صوری
ج) معلول
د) شریک علت فاعلی

۴. «وجود، بالقوه بودن نسبت به اجزاء بعدی، وجوب وجود، تقرر ماهیت» به ترتیب ملاک کدام تقدم و تاخرها هستند؟ (۵/۰)

- الف) رتبی، زمانی، علی، دهری
ب) طبیعی، زمانی، علی، بالتجوهر
ج) علی، زمانی، دهری، ماهوی
د) علی، طبیعی، بالتجوهر، دهری

۵. کامل کنید (۱)

الف) تقدم و تاخر اجزاء زمان بر یکدیگر و تقدم و تاخر حوادث زمانی است.

ب) موضوع حرکت، در حرکت جوهری است.

ج) تقابل خیر و شر از نوع تقابل است.

۶. اصطلاحات زیر را تعریف کنید: (۲)

الف) واحد حق:

ب) صفات حقیقی دارای اضافه:

۷. حدوث و قدم ذاتی را به نحو اختصار توضیح دهید. (۱)

۸. آیا ماده با تغییر فعلیتها تغییر می کند؟ چرا؟ (۱)

۹. حرکت قطعی و توسطیه چه تفاوتی دارند؟ (۲ مورد) (۱)

۱۰. بیت «و جوهریه لدینا واقعه إذ کلث الاعراض کل تباعه» به کدام قاعده در بحث حرکت اشاره دارد؟ (توضیح مختصر استدلال) (۲)

۱۱. آیا متحرک همان محرک است؟ چرا؟ (۱)

۱۲. آیا شرور از عالم ماده منفک می شوند؟ چرا؟ (۱)

۱۳. حکما درباره نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی چه نظری دارند؟ چرا؟ (۱)

۱- برهان قوه و فعل را برای اثبات هیولای اولی، تقریر کنید.

۲- ضمن تعریف نفس، مجرد آنرا اثبات فرمایید.

۳- عبارات زیر تعریف چه اصطلاحاتی هستند؟

الف- عرض لا یقبل القسمه و لا النسبه لذاته

ب- الجوهر المجرد عن الماده ذاتاً و فعلاً

ج- ما اتصف بالوحده بنفسه من غیر واسطه بالعروض

د- عدم مسبوقیه الشیء بالعدم فی حد ذاته

4- ویستحیل ان یكون المجعول، هوالصیوره

الف- منظور از صیورت چیست؟

ب- به چه دلیل مجعول علت، نمی تواند صیورت باشد؟

5- استحاله تسلسل را از طریق وجود رابط بودن معلول اثبات نمایید.

6- قیل ان الغایه متقدمه علی الفعل تصوراً و متاخره عنه وجوداً

الف- مقصود از این عبارت را شرح دهید

ب- عبارت فوق در مورد چه فاعلی مطرح است؟

7- از نظر حکمت متعالیه فاعلیت واجب تعالی کدامیک از اقسام فاعل

است، با مثال توضیح دهید.

8- قاعده ی فرعیه چیست و مشکل این قاعده در مورد هلیات بسیطه چگونه

دفع میشود؟

9- سبق بالماهیت و سبق بالحقیقه را معنی کرده و برای هر یک مثالی بزنید.

10- مقصود از عدم مجامع و عدم مقابل چیست؟

نام درس: فلسفه ۲

پایه: دهم

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

نام استاد خانم محمدزاده

عنوان: فلسفه اسلامی

شماره ثبت:

۱- از براهین وجود ذهنی دو مورد را توضیح دهید؟ ۲ نمره

۲- اشکالی که برای وجود ذهنی مطرح شده است را شرح دهید؟ ۲ نمره

۳- صحیح ترین پاسخ به اشکال وجود ذهنی کدام است توضیح دهید؟ ۲ نمره

۴- اتحاد عاقل و معقول، در علم ذات به خود را شرح دهید؟ ۲ نمره

۵- برهان صدرالمتألهین در مورد اتحاد عاقل و معقول در علم ذات به غیر را شرح دهید؟ ۲ نمره

۶- با ذکر تعریفی که قدما از حقیقت کرده اند، توضیح دهید که این تعریف در قضایای حقیقه با چه اشکالی مواجه می شود؟ ۲ نمره

۷- ملاک صدق در قضایای ذهنیه را با بیان پاسخ به اشکالش توضیح دهید؟ ۲ نمره

۸- حدوث و قدم ذاتی را شرح دهید؟ ۲ نمره

۹- مهم ترین عاملی که انسان را وادار به تفکر می کند را با بیان اهمیت آن توضیح دهید؟ ۲ نمره

۱۰- فقر وجودی معلول را تعریف نموده و به اثبات رسانید؟ ۲ نمره

د) جهان متشکل از اجزاء گسسته و بی ارتباط با هم است □

۷- عدم انفکاک صورت از ماده را با برهانی اثبات نمایید. (۲)

۸- معنای جامع کیفیت استعدادی را همراه با اقسامش بیان نمایید. (۲/۵)

۹- تناهی اثار علت های جسمانی را با برهانی به اثبات رسانید. (۲/۵)

۱۰- مشخص نمایید هر کدام از موارد زیر جزء کدام یک از اقسام واحد می باشند. (۲/۵)

ه) وجود منبسط

د) انسان

ج) نفس

ب) نقطه

الف) خداوند متعال

۱۱- تقدم و تاخر به شرف را با مثالی توضیح دهید. (۲/۵)

۱۲- برهان صدیقین چیست؟ (۲/۵)

و برهان وجوب وامکان برای اثبات چه چیزی اقامه شده اند و تفاوت جوهری آنها در چیست؟ (۲/۵)

۱۳- «چرا خداوند جهان را به گونه ای نیافرید که خلا و کمبودی در آن نباشد؟» پاسخ ارسطو را در این باره بیان نمایید. (۲/۵)

۱۳- آیاتی می تواند خودش حرکت را در خودش به وجود آورد؟ دلیلش را شرح دهید. (۲نمره)

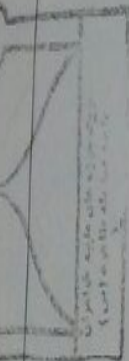
۱۴- دلیل عمده فائزین به عدم حرکت جوهری چه بود؟ (۲نمره)

۱۵- دومورد از تفاوتهای دوراهی که برای اثبات توحید در خالقیت واجب تعالی ارائه شد را بیان نمایید. (۲نمره)

نویسنده:
شهرت:

تاریخ:

پستال
آرامگاه میلان ترم
۳۳-۳۴
نیس، ایل تسلی ۳۳-۳۴

مرکزیت از روی طبع و تامل
ساخته شده است
همه در: فلند
پیشتر
همه و نام نامی:

اسکن: فلند
شهرت: ترم
مدیر: طبع و تامل
نام استاد: ترم: سه زاده

کرمی

- ۱- نخستین صورتی که به ماده اولی ضمیمه میشود چیست؟ (۰/۵)
- الف) صورت خاکی ☐ (ب) صورت جسمیه ☐ (ج) صورت ناری ☐ (د) صورت نوعیه ☐
- ۲- «رابطه وجودی علت و معلول مقتضی است که وجود معلول مرتبه ضعیفه وجود علت بوده باشد» این مطلب بیانگر کدام یک از احکام علت و معلول می باشد؟ (۰/۵)
- الف) وجوب بالقیاس علت و معلول ☐ (ب) قاعده الواحد ☐ (ج) وجوب بالقیاس معلول ☐ (د) سنجیت علت و معلول ☐
- ۳- عدم دهری چه نوع عدمی است؟ (۰/۵)
- الف) عدم غیر مقابل ☐ (ب) عدم مجامع ☐ (ج) عدم ذاتی ☐ (د) عدم غیر مجامع ☐
- ۴- وقوع حرکت در کدام دسته از مقولات زیر مورد اتفاق فلاسفه می باشد؟ (۰/۵)
- الف) کم، کیف، وضع، این ☐ (ب) کم، کیف، اضافه، این ☐ (ج) اضافه، کیف، این، متی ☐ (د) اضافه، جده، وضع، متی ☐
- ۵- تفسیر علامه طباطبائی از مثل افلاطونی این بود که «رب النوع موجودی _____ است در حالی که افراد مادی موجوداتی _____ هستند. (۰/۵)
- الف) حادث - قدیم ☐ (ب) ابدی - حادث ☐ (ج) قدیم - حادث ☐ (د) قدیم - ازلی ☐
- ۶- استاد مطهری برای اثبات وحدت عالم ماده کدام یک از فرضهای زیر را پذیرفت؟ (۰/۵)
- الف) جهان مجموعه یک واحد واقعی طبیعی است بایک نفس واحد ☐
- ب) جهان را صانع بزرگ مثل یک ماشین ساخته است ☐
- (دانشا دست غیبی در کار جهان مداخله و جهان را اداره می کند ☐

۱- جعل واقعی علت چیست؟ (۵/۰ نمره)

- الف. وجود معلول ☐ ب. اتصاف وجود به ماهیت ☐ ج. ماهیت معلول ☐ د. اتصاف ماهیت به وجود ☐

۲- طبق نظر صدر المتألهین نفس مجرد انسان نسبت به کمالات ثانوی خویش چه نوع فاعلیتی دارد؟ (۵/۰ نمره)

- الف. فاعل بالتسخیر ☐ ب. فاعل بالرضا ☐ ج. بالجبر ☐ د. بالتجلی ☐

۳- غایت فاعلهای طبیعی چیست؟ (۵/۰ نمره)

- الف. منتهی الیه حرکت ☐ ب. عقلایی ☐ ج. غایت ندارند ☐ د. منطقی ☐

۴- عدم دهری چه نوع عدمی است؟ (۵/۰ نمره)

- الف. عدم مجامع ☐ ب. عدم زمانی ☐ ج. عدم غیر مجامع ☐ د. عدم ذاتی ☐

۵. قاعده ((محرک باید خودش متحرک باشد)) مختص کدام یک از انواع حرکت است؟ (۵/۰ نمره)

- الف. حرکات ذاتی ☐ ب. حرکات عارضی ☐ ج. حرکت قطعی ☐ د. حرکت متوسطی ☐

۶- پاسخ به شبهه ثنویه توسط چه کسی مطرح شد؟ (۵/۰ نمره)

- الف. افلاطون ☐ ب. ارسطو ☐ ج. ملاصدرا ☐ د. بوعلی ☐

۷- در ضمن تعریف علت تامه و ناقصه وجه امتیاز و اشتراکشان را بیان نمایید؟ (۱ نمره)

۸- اولین برهان مصنف برای اثبات وجوب بالقیاس علت نسبت به معلول را بیان نمایید. (۵/۲ نمره)

۹ - طبق نظر فلاسفه تمام علت‌های فاعلی ای که در عالم وجود دارند فاعل تسخیری هستند پس از ذکر دلیل آنها بیا بنمایید این مطلب در چه صورت صحیح می باشد؟ (۲ نمره)

۱۰ بین غایت حرکت و خود حرکت چه نسبت و ارتباطی وجود دارد؟ دلیلش را شرح دهید. (۵/۱ نمره)

۱۱- ملاک تقدم تاخر بالشرف را در ضمن مثالی بیا بنمایید. (۲ نمره)

۱۲- اصطلاح فلسفی حدوث و قدم را تعریف نمایید؟ (۲ نمره)

۱- به علت فاعلی و علت غایی ----- نیز گفته می شود؟ ۵/۰ نمره

الف. علت داخلی ☐ ب. علت مادی ☐ ج. علت قوام ☐ د. علت سوری ☐

۲- ملاک تقدم وتأخر طبعی چیست؟ ۵/۰ نمره

الف. وجود ☐ ب. وجوب وجود ☐

ج. فضیلت و برتری در ارزشهای متعالی ☐ د. نسبت قرب و نزدیکی به یک مبدأ ☐

۳- علت و معلول تعریف نمایند؟ ۳ نمره

۴- تسلسل با چه شرایطی محال می شود؟ ۳ نمره

۵- علت بودن صورت برای جسم را به اثبات برسانید؟ ۳ نمره

۶- تقدم وتأخر بالشرف را تعریف نمایند با مثال؟ ۳ نمره

۷- اصطلاح فلسفی حدوث و قدوم را تعریف نمایند؟ ۲ نمره

۸- ویژگی های ماده حامل قوه را نام ببرید؟ ۳ نمره

۹- چرا در مقوله جده حرکت واقع نمی شود؟ ۵/۲ نمره

- ۱- «موجودی است که به نحوی هستی ماهیت بر آن توقف دارد» تعریف از امکان (۳) ✓
(۱) سنخیت
(۲) معلول
(۳) امکان
(۴) علت
(۵.۳۳) (نمره)
- ۲- علت قریب چیست؟
(۱) علتی است که با معلول متحد می گردد و در ضمن وجود آن باقی می ماند
(۲) ✓ علتی است که مستقیم در معلولش اثر می گذارد و میان آن و معلولش واسطه ای نیست
(۳) علتی است که غیر مستقیم در معلولش اثر می گذارد و میان آن و معلول، یک یا چند واسطه وجود
(۴) معلول تنها از موجود خاص و معینی پدید می آید به گونه ای که اگر آن موجود معین محقق نیاد دیگری نمی تواند نقش آن را در به وجود آوردن معلول مورد نظر ایفا کند.
(۵.۳۳) (نمره)
- ۳- «علت مادی» و «علت صوری» از تقسیمات کدام یک از علل زیر شمرده شده اند؟
(۱) ✓ علت داخلی
(۲) علت خارجی
(۳) علت معد
(۴) علت
(۵.۳۳) (نمره)
- ۴- «علیت نفس برای اراده» مثال برای کدام یک از علل زیر است؟
(۱) علت معد
(۲) علت داخلی
(۳) ✓ علت حقیقی
(۴) علت
(۵.۳۳) (نمره)
- ۵- «هو ما يتوقف المعلول علی عدمه بعد وجوده» تعریف برای کدام یک از علل زیر می باشد؟
(۱) علت حقیقی
(۲) علت غایی
(۳) ✓ علت مرکب
(۴) علت
(۵.۳۳) (نمره)
- ۶- در مسأله «وجوب بالقیاس علت نسبت به معلول» حکم، مربوط به کدام یک از علل زیر می باشد؟
(۱) علت تامه
(۲) ✓ مطلق علت
(۳) علت قریب
(۴) علت
(۵.۳۳) (نمره)
- ۷- کدام گزینه می تواند مبنای «وجوب بالقیاس معلول نسبت به علت تامه» قرار بگیرد؟
(۱) ✓ الشیء ما لم یجب لم یوجد
(۲) قاعده امکان ترجیح بلا مرجح
(۳) قاعده ضرورت به شرط محمول
(۴) اصل سنخیت میان علت و معلول
(۵.۳۳) (نمره)
- ۸- سنخیت میان علت و معلول از چه نوعی است؟
(۱) مجازی
(۲) بالعرض
(۳) ✓ ذاتی
(۴) بالذات
(۵.۳۳) (نمره)
- ۹- اموری که از دیدگاه علامه طباطبائی (ره) در موضوع قاعده الواحد معتبرند، کدامند؟
(۱) ذاتیت و حقیقت
(۲) کثرت و ترکیب
(۳) حقیقی و قریب
(۴) امکان
(۵.۳۳) (نمره)
- ۱۰- «توقف وجود الشیء علی ما يتوقف علیه وجوده» تعریف کدام یک از اصطلاحات زیر است؟
(۱) علت
(۲) ✓ دور
(۳) تسلسل
(۴) امکان
(۵.۳۳) (نمره)

فعل گذارم یک از تعاریف زیر، تعریف «فعلات قسریه» است.
 (۱) فاعلش است یا اراده که علم نفسیانی اش به فعل، عین فعل بوده و پیش از آن فقط علم اجتنابی داشته
 (۲) شخص آگاهی به فعلش نداشته باشد و این فعل موافق با طبیعت او باشد
 (۳) شخص به فعل خویش آگاه است و این بدون اراده آن و انجام دهد
 (۴) فرد آگاهی به فعلش نداشته باشد و فعل موافق طبیعت او هم نباشد.

و انصابت و حب تعالى نسبت به شماست از منظر حکمتی الهی در انتظار کمال یک از مطلقیت و علم
(م) فاضل باقرضا (م) فاضل علمین

۱- وقتی قاتل بر شادی بایستد و چشم به زمین بدورد، همین تصور افغانان بر زمین باکت سقوط او به نامیده می شود؟
 (۲) قاتل بالقصد (۳) قاتل بالحصر (۴) قاتل غفایی

از دیدگاه فلاسفه «تأمل فاعلی موجود در عالم» در سطح کدام یک از مفاهیل قرار می گیرد؟
(۴) فاعلی (۳) تسخیری

در اندیشه شیخ الرئیس (ره)، «افضل اجزاء الحكمة» به بحث از کدام یک از گزینه های زیر است؟

۳۰- رابطه وجودی «غایت حرکت» با حرکت چیست؟
 (۱) مستلزم آن به هم نیست بلکه است و هیچ استثنائی از هم ندارد
 (۲) مستلزم آنست وجود تام به وجود ناقص است
 (۳) مستلزم آنست نیست محار و بالعرض است
 (۴) لازم و ملزوم یکدیگرند

(۵۳۳ نمره)

۳۱- غایت «قوه عاقله» چیست؟

(۱) وجود علمی (۲) فقد عاقلند (۳) منتهی الیه حرکت (۴) مصالح و منافع جنس و فرد

(۵۳۳ نمره)

۳۲- کدام یک از گزینه های زیر ملاک فعلیت جسم به شمار رفته اند؟

(۱) علت فاعلی (۲) علت مادی (۳) علت صوری (۴) علت غائی

(۵۳۳ نمره)

۳۳- علت جسمانی در چه صورت قابلیت تأثیر گذاری و عمل دارند؟

(۱) بین آنها و ماده وضع و موقعیت خاصی برقرار باشد
 (۲) استقلال تام نداشته باشند
 (۳) لازم و ملزوم یکدیگر باشند
 (۴) محار و بالعرض باشند

(۵۳۳ نمره)

۳۴- با توجه به مفهوم وحدت و کثرت کدام گزینه نادرست است؟

(۱) وحدت از جمله اموری است که با وجود مساوقت ندارند
 (۲) وحدت و وجود از جهت مصداق با یکدیگر برابر و مساوق است اما از جهت مفهوم متباین هستند
 (۳) وحدت همان جهت «عدم تقسیم شونده گی» و کثرت همان جهت «تقسیم شونده گی» است
 (۴) مفاهیم وحدت و کثرت مفاهیم گسترده ای اند که صورت آنها در نفس ابتدا و بدون نیاز به مفهومی آید

(۵۳۳ نمره)

۳۵- اعتبارات وحدت کدامند؟

(۱) وجودی و عدمی (۲) مشابه و مجانس (۳) اعتبار اضافی و نسبی (۴) اعتبار فی نفسه و اعتبار آن در مقایسه موجودات با یکدیگر

(۵۳۳ نمره)

۳۶- اگر وحدت در دو ماهیت به خاطر نوع آنها باشد، به آن وحدت چه می گویند؟

(۱) تجانس (۲) تماثل (۳) تشابه (۴) اعتبار فی نفسه و اعتبار آن در مقایسه موجودات با یکدیگر

(۵۳۳ نمره)

۳۷- در صورتی که وحدت حقیقی، ذاتی باشد که عین وحدت بوده و هیچ مغایرتی با آن نداشته باشد بر آن محال باشد، تعریف کدام گزینه شکل می گیرد؟

(۱) وحدت غیر حق (۲) واحد عمومی (۳) وحدت حقه (۴) اعتبار فی نفسه و اعتبار آن در مقایسه موجودات با یکدیگر

(۵۳۳ نمره)

۳۸- وحدتی که چنان گسترده ای دارد که کثیر را نیز در خود جای می دهد، چه نام دارد؟

(۱) واحد خصوصی (شخصی) (۲) واحد عمومی (۳) واحد حقیقی (۴) اعتبار فی نفسه و اعتبار آن در مقایسه موجودات با یکدیگر

(۵۳۳ نمره)

۳۰- خودی، همیشه و مثال برای کدام یک از اقسام وحدت قرار می گیرد؟
(۱) واحد عقلی (۲) واحد حسی (۳) واحد به مفهوم معنی (۴) واحد به مفهوم اسمی

(۵.۳۳) نمره

۳۱- بحث علت تامه و معلول آن، کدام یک از اقسام تقدم و تأخر برقرار می شود؟
(۱) تقدم و تأخر طبیعی (۲) تقدم و تأخر زمانی (۳) تقدم و تأخر علی (۴) تقدم و تأخر

(۵.۳۳) نمره

۳۲- ملاک تقدم و تأخر دهری چیست؟
(۱) مسافت (۲) تفرق ماهیت (۳) وحدت وجود (۴) تحقق دلشمن در منی عالم وجود

(۵.۳۳) نمره

۳۳- کدام مثال برای تقدم و تأخر زمانی صحیح است؟
(۱) عالم مجرد عقلی و عالم ماده (۲) انسان دلیز و ترسو (۳) نوع و فصول آن

(۵.۳۳) نمره

۳۴- تقدم و تأخر شرف در کجا مطرح است؟

(۱) در اجزاء زمان و میان پدیده های واقع در زمان
(۲) در امور معنوی ای که ریاضت و تقص
(۳) در اجزاء ماهیت و خود ماهیت
(۴) در علت تامه و معلول آن

(۵.۳۳) نمره

۳۵- ویژگی های «حدوث و قدم» - در اصطلاح فلسفی - کدامند؟

(۱) دو مفهوم نفسی هستند - مفهوم عام تقدم در آنها معتبر است، نه خصوص تقدم زمانی
(۲) دو مفهوم نسبی و اضافی اند - تنها سبق و تقدم زمانی در آن معتبر است
(۳) مساویت با وجود و اضافی بودن - اعتبار تقدم زمانی و غیر زمانی در آنها
(۴) بالفعل بودن - شخصیت بین اجزاء

(۵.۳۳) نمره

۳۶- کدام یک از مثال های زیر مثال برای قدیم زمانی قرار می گیرد؟

(۱) ترتیب میان اجناس (۲) ماهیت نوعی (۳) مطلق زمان

(۵.۳۳) نمره

۳۷- مبدع بحث حدوث و قدم دهری کیست؟

(۱) فارابی (۲) میرداماد (۳) بوعلی سینا

(۵.۳۳) نمره

۳۸- «امکان وجود شیء پیش از تحقق آن» و «وجود خارجی شیء به گونه ای که آثار م

ترتیب، تعریف کدام یک از گزینه های زیر قرار می گیرند؟
(۱) وجوب و امکان (۲) تقدم و تأخر (۳) کم و کیف

(۵.۳۳) نمره

۳۹- موضوعی که امکان استعدادی همیشه قائم به آن است، چیست؟

(۱) ماهیت (۲) مستعد (۳) ماده

(۵.۳۳) نمره

۳۳- گزینه صحیح درباره حرکت قطعی جسم
 (۱) حرکت قطعی مستقیم و کششی دار است
 (۲) انصاف شیء متحرک به حرکت قطعی، مانند انصاف جسم به یک رنگ خاص است
 (۳) حرکت قطعی حرکتی است که در همان لحظه نخست حرکت در متحرک پدید می آید
 (۴) حرکت قطعی حالتی است که در یک لحظه ثابت می شود و آن گاه در طول زمان تغییری نمی کند
 (۵-۳۳) (نمره)

۳۴- کدام گزینه را می توان موضوع حرکت در «حرکت عرضی» دانست؟
 (۱) خانه
 (۲) ماهیت
 (۳) قوه محرک
 (۴) جوهر و ذات شیء
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۱- «مجردات تامه» به واسطه کدام یک از ویژگی های موضوع حرکت از موضوع و معروض حرکت خارج
 (۱) بهره ای از فعلیت داشته باشند
 (۲) باید دارای حیثیت قوه باشند
 (۳) امری ثابت و پایدار باشد
 (۴) باید علت متحرک باشد
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۲- عبارت «فی الوجود المتصل السبل الذی یجری علی الموضوع المتحرک» تعریف کدام یک از گزینه
 (۱) مسافت حرکت
 (۲) موضوع حرکت
 (۳) مقوله وضع
 (۴) مسافت حرکت
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۳- چرا در «مقوله متی» حرکت روی نمی دهد؟
 (۱) به علت عدم استقلال
 (۲) به خاطر انتزاعی بودن آن
 (۳) به جهت تدریجی بودن آن
 (۴) به جهت متحول شدن موضوع آن در پی تحول در
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۴- دلیل اصلی انکار حرکت جوهری تا پیش از ملاصدرا چه بوده است؟
 (۱) انکار وجود جواهر
 (۲) شبهه بقاء موضوع
 (۳) اصالت داشتن ماهیت
 (۴) انکار
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۵- نخستین بار توسط چه کسی بحث حرکات جوهری مطرح و در اثبات آن براهین عدیده اقامه
 (۱) میر قنبرسکی
 (۲) شیخ اشراق
 (۳) فارابی
 (۴) میر قنبرسکی
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۶- دلیل حکماء مشاء بر توحید در خالقیت متنی بر چیست؟
 (۱) وجود معلول فی غیره و رابط است و تمام هویت معلول عین ربط به علت است
 (۲) اصل فاقد شیء نمی تواند معطی و ایجاد کننده آن شیء باشد
 (۳) علت علت یک پدیده، علت آن پدیده به شمار می رود
 (۴) قاعده «الشیء ما لم یحب لا یوجد»
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۷- پاسخ افلاطون برای حل شبهه تنویه چیست؟
 (۱) عدمی بودن شرور
 (۲) شرور مساوق وجودند
 (۳) شرور از امری انتزاعی اند
 (۴) عدمی بودن شرور
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۸- میان خیر و شر امکان برقراری کدام یک از نسبت های زیر وجود دارد؟
 (۱) عکس
 (۲) تصایف
 (۳) تضاد
 (۴) ملکه و عده
 (۵-۳۳) (نمره)

۴۹. کدام گزینه در شمار صفات ذاتی خداوند قرار دارد؟
(۱) ربوبیت
(۲) علم
(۳) خالقیت
(۳۳۰ نمره)

۵۰. مبدأ تمام صفات فعلی خداوند چیست؟
(۱) قیومیت حق تعالی
(۲) علم الهی
(۳) قدرت الهی
(۳۳۰ نمره)

۵۱. دیدگاه اشاعره در نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی کدام است؟
(۱) صفات حقیقی زاید بر ذات واجبتند لیکن صفات حادثند نه قدیم.
(۲) صفات حقیقی واجب تعالی همگی مصداقاً عین ذات خداوند و نیز عین یکدیگرند.
(۳) صفات حقیقی واجب تعالی زاید بر ذات واجب بوده و از آن ذات منفک نیستند.
(۴) صفات حقیقی واجب تعالی زاید بر ذات واجب بوده و از آن ذات منفک نیستند.
(۳۳۰ نمره)

۱- اثر حقیقی علت چیست؟

اتصاف ماهیت معلول به وجود

عروض معلول

ماهیت معلول

وجود معلول

۲- «علتی که وجود آن بیرون از وجود معلول است» تعریف چیست؟

علت خارجی

علت ناقصه

علت بعید

علت معد

۳- «فعل و انفعالات مادی که نفس را برای ادراک صورت های حسی آماده می سازد» مثال برای کدام گزینه است؟

علت خارجی

علت حقیقی

علت بعید

علت معد

۴- مبنای اصل «وجوب بالقیاس معلول نسبت به علت تامه» چیست؟

مسبقویه وجود الشیء بالعدم فی ذاته

قاعده «الشیء مالم یجب لم یوجد»

کل حادث زمانی مسبوق بقوه و ماده تحملها

المقول علی اکثره المختلفه الحقائق فی جواب ما هو

۹- در کدام یک از انواع تسلسل، نقطه آغازین دارد، اما نقطه پایانی ندارد؟

تسلسل نه در ناحیه علل و نه در ناحیه معلول ها

تسلسل هم در ناحیه علل و هم در ناحیه معلول

تسلسل در ناحیه علل و نه در ناحیه معلول ها

تسلسل در ناحیه معلول ها و نه در ناحیه علل

۱۰- کدام گزینه از دیدگاه فلاسفه، در شمار شروط تسلسل قرار ندارند؟

باید اجزاء سلسله باهم موجود باشند

تسلسل در ناحیه خصوص معالیل باشد

باید میان اجزای سلسله ترتب باشد

باید اجزاء سلسله بالفعل موجود باشند

۱۱- کدام گزینه بیانگر دیدگاه متکلمان در مورد امتناع تسلسل نمی باشد؟

تعداد حوادث در زمان واحد؛ همیشه محدود و متناهی است

تسلسل هم در ناحیه علل جایز و در ناحیه معالیل محال است

تسلسل در حوادثی که در طول زمان واقع می شوند جریان دارد

تسلسل در حوادثی که در یک زمان تحقق می یابند ولی ترتیبی میان آنها وجود ندارد، جاری است

۱۲- منظور از فاعل قسری چیست؟

فاعل آگاهی به فعلش نداشته باشد و فعل موافق با طبیعت او باشد

فاعل به فعل خویش آگاه است ولی بدون اراده آن را انجام می دهد

فاعل نه آگاهی به فعلش داشته باشد و نه فعل موافق با طبیعت او باشد

فاعل با علم تفصیلی قبلی به کار، آن را انجام می دهد و این عمل عین علم اجمالی او به ذاتش است

۱۴- «فاعل با اراده و آگاه که علم تفصیلی اش به فعل؛ عین فعل بوده و پیش از آن فقط علم اجمالی ذاتی به آن دارد»

تعریف چیست؟

فاعل بالتجلی

فاعل قسری

فاعل قصدی

فاعل بالرضا

۱۵- از نظر حکماء مشاء کدام گزینه؛ مثال برای فاعل عنایی واقع می شود؟

علم انسان به ضربان قلب خود

علم تفصیلی واجب- تعالی- در آفرینش

اراده انسان نسبت به کارهای اختیاری اش

بر اثر وزش باد، گرد و غبار به سوی آسمان بلند است

۱۶- براساس دیدگاه متکلمان، فاعلیت خداوند چگونه است؟

بالقصد

بالطبع

بالرضا

بالتجلی

۱۷- از دیدگاه ملاصدرا و پیروان وی «فاعلیت واجب تعالی» در شمار کدام یک از اقسام فاعلی قرار گرفته اند؟

فاعل تسخیری

فاعل بالعنايه

فاعل بالتجلی

فاعل بالرضا

۱۸- شهید مطهری عبارت « شاید هیچ مسئله فلسفی به اندازه این مساله در جهان بینی بشر اثر شگرف ندارد» را دباره کدام یک از گزینه های زیر به کار برده است؟

فاعلیت بالعنايه

حدوث و قدم

علت فاعلی

علت غایی

۱۹- منظور از علت غایی نزد حکمای الهی چیست؟

هی الكمال الخیر الذی یتوجه الیه الفاعل فی فعله

کمال اول لما بالقوه من حیث انه بالقوه

هو مسبوقیه وجود الشی بعدم الزمانی

هو مسبوقیه وجود الشی بعدم فی ذاته

۲۰- کدام گزینه درباره رابطه وجودی غایت حرکت با حرکت صحیح نمی باشد؟

متحرک به واسطه غایت حرکت کمال می یابد

حرکت در واقع وجود بالفعل غایت است

حرکت خالی از غایت تبدیل به سکون می شود

نسبت غایت حرکت به حرکت، نسبت وجود تام به وجود ناقص است

۲۱- غایت فعل های طبیعی چیست؟

اراده فاعل

نیت و تصمیم فاعل

چیزی که فعل به آن پایان می یابد

۲۲- کدام یک از گزینه های زیر «علل داخلی» و «علل قوام» نامیده شده اند؟

علت مادی و صوری

علت معد

علت حقیقی

علت جسمانی

۲۳- اثرگذاری علت های جسمانی مشروط به چیست؟

مشروط به اعتبار «تعداد» یا اعتبار «زمان» متعلقات آنهاست

مشروط به تناهی آثار علت های جسمانی است

مشروط به مبدا صدور آثار آنها یعنی صدور نوعیه

مشروط به وضع خاص بین آنها و ماده است

۲۴- اثبات تناهی آثار علت های جسمانی چگونه ممکن است؟

براساس برهان وجوب و امکان

براساس نظریه حرکت جوهری

از آن جهت که حیثیت قبول و پذیرش، ملازم با فقدان و نداری است

براساس این که فاقد شیء نمی تواند معطی و ایجاد کننده آن شیء باشد

۲۵- واحدی که «خودش واقعا به وحدت متصف است، بدون آن که واسطه در عروض و اتصاف داشته باشد» ارائه دهنده

تعریف کدام یک از گزینه های زیر است؟

واحد غیرحقیقی

واحد غیر حق

واحد حقیقی

واحد حق

۲۶- کدام یک از واحدهای زیر؛ مبدا اعداد برشمرده شده است؟

واحد خصوصی یا شخصی

واحد حق

واحد نوعی

واحد عمومی

۲۷- «وحدت انسان» مثال برای کدام یک از واحدهای زیر قرار می گیرد؟

واحد به عموم سعی

واحد عرضی

واحد جنسی

واحد نوعی

۲۸- واژه های چون «فیض مقدس» و «نفس رحمانی» مثال برای کدام یک از گزینه های زیر قرار می گیرد؟

واحد عرضی

واحد به عموم سعی

واحد به عموم مفهومی

واحد خصوصی و شخصی

۲۹- ملاک و معیار تقدم و تاخر علی چیست؟

وجوب وجود

وحدت وجود

اصل ماهیت

بساطت طبعی

۳۰- میان اجزاء ماهیت چه نوع تقدم و تاخری برقرار است؟

زمانی

دهری

ماهوی

طبعی

۳۱-تقدم و تاخر دهری نخستین بار توسط چه کسی بیان شد؟

قطب الدین راوندی

ملاصدرا

میرداماد

فارابی

۳۲-تقدم و تاخر رتبی در کجا واقع می شود؟

مقایسه دوری و نزدیکی اشیاء دارای ترتیب و چینش خاص نسبت به مبدا یکسان

لحاظ پدیده های واقع در زمان نسبت به یکدیگر

سنجش اجزای ماهیت و خود ماهیت

مقایسه میان علت ناقصه و معلول

۳۳-«مسبق بودن یا نبودن وجود شیء به عدم آن شیء» معنای کدام یک از اصطلاحات فلسفی زیر است؟

قوه و فعل

تقدم و تاخر

حرکت و غایت

حدوث و قدم

۳۴-اگر شیء به گونه ای باشد که در زمان معدوم بوده و سپس به وجود آمده است، در این صورت آن شیء چه نامیده می شود؟

حادث ذاتی

حادث زمانی

حادث علی

حادث دهری

۳۵-گزینه نادرست درمورد قوه و فعل کدام است؟

فعلیت از دیدگاه فلاسفه مساوق با وجود است

تقسیم موجود به موجود بالقوه و بالفعل، قیاسی است

تقسیم موجود به بالقوه و بالفعل مخالف با آرای ابن سینا است

فعل عبارت است از وجود خارجی شیء به گونه ای که آثار مطلوب از آن بر آن مترتب گردد

۳۶- کدام گزینه در شمار مهمترین ویژگی های ماده حامل قوه قرار دارد؟

ماده با تغییر فعلیات تغییر می کند

ماده همیشه قائم به یک فعلیت دیگر است

قوه شیء همیشه مجامع با فعلیت همان شیء است

فعلیت که ماده قائم به آن است، نمی تواند جای خود را به فعلیت دیگری بدهد

۳۷- حرکات توسطی و قطعی از چه زمانی وارد فلسفه مشاء شده است؟

از زمان ارسطو

زمان سقراط

بوعلی سینا

ظهور سوفسطائیان

۳۸- دیدگاهی که قائل است «حرکت قطعی در خارج وجود دارد اما حرکت توسطی امری ذهنی است و در خارج وجود ندارد

»مربوط به کدام فیلسوف است؟

علامه طباطبایی

شیخ اشراق

ملاصدرا

ابن سینا

۳۹- کدام گزینه از ویژگی های حرکت قطعی نمی باشد؟

در طول زمان تحقق می یابد نه در یک لحظه

در حرکت قطعی قوه و فعل در هم آمیخته است

وجودی است که هرلحظه حادث می شود و هر لحظه فانی می گردد

حالتی است که در یک آن حادث می شود و آن گاه در طول زمان حرکت باقی می ماند

۴۰- موضوع حرکت، در حرکت جوهری چیست؟

اعراض

ماده

مکان و زمان شیء

جوهر و صورت شیء

۴۱- کدام گزینه از ویژگی های موضوع حرکت به شمار نمی رود؟

موضوع حرکت باید علت متحرک باشد

موضوع حرکت باید دارای حیثیت قوه باشد

موضوع حرکت باید امری ثابت و پایدار باشد

موضوع حرکت باید بهره ای از فعالیت داشته باشد

۴۲- «مسافت حرکت» در کدام یک از مقولات واقع می شود؟

مقوله کم

مقوله کیف

مقوله این

مقوله وضع

۴۳- از دیدگاه صدر المتالهین، کدام یک از مقوله های زیر برای وقوع حرکت نامناسب هستند؟

این؛ اضافه؛ جده

فعل؛ انفعالی؛ متی

کم؛ کیف؛ وضع

این؛ کم؛ جوهر

۴۴- تفاوت عمده حرکت جوهری و حرکت عرضی چیست؟

حرکت جوهری فرازمانی است. اما حرکت عرضی در ظرف زمان است

حرکت جوهری تدریج و کون و فساد ندارد اما حرکت عرضی دارای کون و فساد است

حرکت جوهری نیازمند مسافت نیست. اما حرکت عرضی محتاج مسافت حرکت است

در حرکت جوهری، حرکت و متحرک در خارج عین یکدیگرند و حرکت عرضی حرکت غیر از متحرک است

۴۵- کدام گزینه دلیل حکیمان مشاء بر توحید در خالقیت است؟

وجودی که عین ربط به غیر است هرگز نمی تواند ایجاد کننده و وجود دهنده به غیر باشد

شر امری عدمی است و لذا نیازی به مبدا پدیدآورنده ندارد

علت علت یک پدیده، علت همان پدیده هم هست

وجود معلول در غیره و رابط است

۴۶- منظور از شبهه ثنویه چیست؟

گروهی معتقدند خیرات و شرور جهان دو مقوله متباین هستند که نمی شود آنها را به یک مبدا استناد داد

گروهی از بت پرستان قائلند که خداوند خالق جهان است و تدبیر را به بت ها تفویض کرده است

جهان دارای شرور زیادی است که وجود این شرور با وجود آفریدگار برای جهان منافات دارد

خداوند جهان را بر اساس برنامه ای منظم آفریده است و سپس آن را رها کرده است

۴۷- بین خیر و شر چه نسبتی برقرار است؟

متعارض هستند

متضایف هستند

نسبت عکس دارند

خیر عدم ملکه شر است

۴۸- کدام گزینه از ویژگی ها و مشخصات صفت فعلی به شمار می رود؟

از مقام ذات انتزاع می شوند

قابل سلب و ایجاب است

صفات فعلی مقید به زمان و مکان نمی شوند

لزوما دلالت بر وجود متعلقی در خارج از ذات ندارد

۴۹- اصل و ریشه صفات فعلی که ذات واجب حقیقتا بدان متصف است چیست؟

صفات ثبوتی

صفت حیات

صفت قدرت

امور حادث و متاخر از ذات

۵۰- از دیدگاه علمای الهی، همه صفات سلبی در حقیقت به چه امری باز می گردد؟

صفات ثبوتی

اثبات کمال

ایجاب علم

مقولات عرضی

۵۱- دیدگاه معتزله در نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی چیست؟

صفات حقیقی زاید بر ذات واجبند. لیکن صفات حادثند نه قدیم

صفات حقیقی واجب تعالی همگی مصداقا عین ذات خداوند و نیز عین یکدیگرند اگرچه مفهوما مغایر با یکدیگرند

صفات حقیقی واجب تعالی زاید بر ذات و لازمه ذات واجب بوده و از آن ذات منفک نیستند. این صفات همرا با قدیم بودن

ذات واجب تعالی جانشین صفات است و کار آنها را انجام می دهد.

قسمت دوم نمونه سوالات تستی

- عبارت «موجودی است که به نحوی هستی ماهیت بر آن توقف دارد» تعریف چیست؟

سنخیت

معلول

امکان

علت

۲- علت قریب چیست؟

علتی است که با معلول متحد می گردد و در ضمن وجود آن باقی می ماند.

نسبت مقارنه ای بین صورت نوعیه و جسم نامی که به قوه قریبه از فعل است.

علتی است که مستقیم در معلولش اثر می گذارد و میان آن و معلولش واسطه ای نیست.

علتی است که غیر مستقیم در معلولش اثر می گذارد و میان آن و معلوم؛ یک یا چند واسطه وجود دارد

۳- «علت مادی» و «علت صوری» از تقسیمات کدام یک از علل است؟

علت داخلی

علت خارجی

علت معد

علت حقیقی

۴- «علیت نفس برای اراده» مثال برای کدام یک از علل است؟

علت معد

علت داخلی

علت حقیقی

علت خارجی

۵- «هو ما يتوقف المعلول على عدمه بعد وجوده» تعریف برای کدام یک از علل می باشد؟

علل حقیقی

علت غایی

علل مرکب

علت معد

۶- در مسأله «وجوب بالقياس علت نسبت به معلول» حکم؛ مربوط به کدام یک از علل می باشد؟

علت تامه

مطلق علت

علت قریب

علت ناقصه

۷- کدام گزینه می تواند مبنای «وجوب بالقياس معلول نسبت به علت تامه» قرار بگیرد؟

الشیء ما لم يجب لم يوجد

قاعده امکان ترجیح بلا مرجح

قاعده ضرورت به شرط محمول

اصل سنخیت میان علت و معلول

۸- سنخیت میان علت و معلول از چه نوعی است؟

مجازی

بالعرض

ذاتی

۹-اموری که از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، در موضوع «قاعده الواحد» معتبرند کدامند؟

ذاتیت و حقیقت

کثرت و ترکیب

حقیقی و قریب

وحدت و بساطت

۱۰- «توقف وجود الشیء علی ما یتوقف علیه وجوده» تعریف کدامیک از اصطلاحات زیر است؟

علت

دور

تسلسل

۱۱- موضوعی که امکان استعدادی همیشه قائم به آن است چیست؟

ماهیت

مستعد

ماده

۱۲- «امکان وجود شیء پیش از تحقق آن» و «وجود خارجی شیء به گونه ای که آثار مورد انتظار از آن، بر آن مترتب میشود» به ترتیب تعریف کدام یک از گزینه های زیر است؟

وجوب و امکان

تقدم و تاخر

کم و کیف

قوه-فعل

۱۳- مبدع بحث حدوث و قدم دهری کیست؟

فارابی

بوعلی سینا

سید داماد

۱۴- کدام یک از مثال های زیر مثال برای قدیم زمانی قرار می گیرد؟

مطلق زمان

ماهیت نوعی

ترتیب میان اجناس

۱۵- ویژگی های حدوث و قدم در اصطلاح فلسفی کدامند؟

دو مفهوم نفسی هستند؛ مفهوم عام تقدم در آنها معتبر است نه خصوص تقدم زمانی

دو مفهوم نسبی و اضافی اند تنها سبق و تقدم زمانی در آن معتبر است

مساوقت با وجود و اضافی بودن اعتبار تقدم زمانی و غیر زمانی در آنها

بالفعل بودن شخصیت بین اجزاء

۱۶- تقدم و تاخر شرف در کجا مطرح است؟

در اجزاء زمان و میان پدیده های واقع در زمان

در اجزاء ماهیت و خود ماهیت

در امور معنوی که زیادت و نقصان می پذیرد

در علت تامه و معلول آن

۱۷- کدام مثال برای تقدم و تاخر رتبی صحیح است؟

عالم تجرد عقلی و عالم ماده

انسان دلیر و ترسو

نوع و فصول آن

چینش و ترتیب خاص میان چند شیء

۱۸- ملاک تقدم و تاخر دهری چیست؟

تقرر ماهیت

وحدت وجود

تحقق داشتن در متن عالم وجود

۱۹- دیدگاه اشاعره در نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی کدام است؟

صفات حقیقی زاید بر ذات واجبند لیکن صفات حادثند نه قدیم

صفات حقیقی واجب تعالی همگی مصداقا عین ذات خداوند و نیز عین یکدیگرند

صفات حقیقی واجب تعالی زاید بر ذات واجب بوده و از آن ذات منفک نیستند و قدیم هستند

معنای اتصاف ذات واجب به این صفات آن است که فعل صادر از ذات واجب

۲۰- مبدا تمام صفات فعلی خداوند چیست؟

قیومیت حق تعالی

علم الهی

قدرت الهی

۲۱- کدام گزینه در شمار صفات ذاتی خداوند قرار دارد؟

ربوبیت

علم

خالقیت

۲۲- میان خیر و شر امکان برقراری کدام یک از نسبت های زیر وجود دارد؟

عکس

تصایف

تضاد

ملکه و عدم ملکه

۲۳- نخستین بار توسط چه کسی بحث حرکات جوهری مطرح و در اثبات آن براهین عدیده اقامه شد؟

میرفندرسکی

شیخ اشراق

فارابی

صدرالمتألهین

۲۴- چرا در مقولی متی حرکت روی نمی دهد؟

به علت عدم استقلال

به خاطر انتزاعی بودن آن

به جهت متحول شدن موضوع آن در پی تحول در.....

۲۵- عبارت «هی الوجود المتصل السیال الذی یجری علی الموضوع المتحرک» تعریف کدام یک از گزینه های زیر است؟

مسافت حرکت موضوع حرکت مقوله وضع

۲۶- کدام گزینه را می توان موضوع حرکت در حرکت عرضی دانست؟

ماده

ماهیت

قوه محض

جوهر

۲۷- وحدتی که چنان گستره ای دارد که کثیر را نیز در خود جای می دهد چه نام دارد؟

واحد خصوصی (شخصی)

واحد عمومی

واحد حقیقی

قسمت سوم نمونه سوالات تستی

۱- کدام گزینه در بیان عبارت «العله ما یتوقف علیه وجود الشیء» صحیح است؟

معلول چیزی است که وجود علتش بر او متوقف باشد

علت چیزی است که وجود شیء دیگری بر آن متوقف باشد

علت عبارت است از چیزی که وجودش بر دیگری متوقف است

معلول عبارت از چیزی است که در وجودش متوقف بر دیگری باشد

۲- براساس حکمت متعالیه، آنچه از علت صادر میشود و مجعول بالذات علت است چیست؟

وجود معلول

ماهیت معلول

اتصاف معلول به وجود

اتصاف معلول به ماهیت معین

۳- عبارت « علتی است که بودنش برای وجود معلول لازم و کافی نیست » در مورد کدام گزینه درست است؟

علت تامه

علت کثیر

علت ناقصه

علت حقیقی

۴- منظور از علت واحد چیست؟

اگر علتی نتواند بیش از یک معلول داشته باشد؛ به چنین علتی واحد می گویند

اگر یک معلول دارای علتی باشد که آن علت جزء نداشته باشد؛ چنین علتی واحد است

اگر یک معلول فقط علت خاصی دارد که علت دیگری نتواند جایگزین آن شود؛ علتش واحد است

گاهی چند چیز می توانند مستقلا و علی البدل معلولی را ایجاد کنند، هر کدام آنها علت واحد نامیده می شوند

۵- «نفس ناطقه» برای انسان چه علتی است؟

اگر با لحاظ نوع انسان؛ علت مادی است

اگر با لحاظ ماده انسان سنجیده شود؛ علت فاعلی است

اگر باتوجه به هدف خلقت انسان لحاظ شود؛ علت غایی است

اگر با مجموع ماده و صورت سنجیده شود، علت صوری است

۶- علت مادی و علت غایی به ترتیب جزء چه علت هایی هستند؟

علت داخلی- علت خارجی

علت قوام- علت وجود

علت داخلی- علت قوام

علت قوام- علت داخلی

۷- علیت نفس برای اراده و صورت های ذهنی انسان چه علتی محسوب می شود؟

علت حقیقی

علت خارجی

علت مادی

علت معد

۸- علتی که آمادگی پذیرش فیض از علت فاعلی را در ماده پدید می آورد چه نامیده می شود؟

علت قریب

علت بعید

علت تامه

علت معد

۹- منظور از سنخیت میان علت و معلول چیست؟

وجود معلول همیشه در رتبه پایین تری از علتش قرار دارد

وجود معلول نسبت به علت، رابط است و تمام هویت معلول عین ربط به علت است

هر علتی چون افاضه کننده هستی معلول است؛ در مرتبه عالی تری واجد کمالات معلول خود است

اگر هستی معلول ؛ رابطه با علتش است، ایجاد علت و وجود معلول دو مفهوم انتزاع شده از یک واقعیت است

۱۰- منظور از دور مضمَر چیست؟

شیء متوقف بر معلول علت های دیگر است

شیء بر چیزی متوقف باشد که معلول با واسطه اوست

شیء بر چیزی متوقف است که معلول بدون واسطه اوست

شیء متوقف بر علتی است که آن علت، معلول علت دیگری است

۱۱- فاعلی که به فعلش آگاهی ندارد و این فعل مطابق طبعش نباشد، چه نامیده می شود؟

طبعی

قسری

جبری

طبیعی

۱۲- کدام گزینه درباره فاعل بالرضا صحیح نیست؟

با اراده و انتخاب خودش کار می کند

کارش را از روی علم و آگاهی انجام می دهد

علم اجمالی او به فعلش قبل از تحقق، عین علم تفصیلی او بعد از تحقق است

علم اجمالی او به فعلش قبل از تحقق، ناشی از علم فاعل به ذات خودش است.

۱۳- باتوجه به دیدگاه حکمای اشراق فاعلیت واجب تعالی نسبت به چگونه است؟

فاعل بالرضا

فاعل بالطبع

فاعل بالعنايه

فاعل بالتجلی

۱۴- در کدام یک از اقسام فاعل، فاعل کارش را با علم و اراده و باقصد و انگیزه زائد بر ذات انجام می دهد؟

فاعل بالرضا

فاعل بالقصد

فاعل بالعنايه

فاعل بالتجلی

۱۵- در دیدگاه حکمت متعالیه، فاعلیت نفس مجرد انسان نسبت به کمالات خویش از کدام قسم فاعل محسوب می شود؟

بالقصد

بالرضا

بالعنايه

بالتجلی

۱۶- دیدگاه الهی دانان درباره علت غایی در جهان چیست؟

علت غایی مختص انسان است

علت غایی مختص افعال اختیاری انسان است

همه فاعل ها و معلول های جهان، دارای حکم هدفداری هستند

هدفمندی افعال در جهان ، شامل دایره بسیاری کمی است که حتی افعال اختیاری و عبث انسان از آن خارج هستند

۱۷- نسبت غایت حرکت نسبت به حرکت چگونه است؟

نسبت مبدا به منتها

نسبت واجب به ممکن

نسبت مقتضی به علت تامه

۱۸- جوهری که قبول کننده کمالات اولی و ثانوی نوع است، نسبت به خود نوع چه نامیده می شود؟

علت مادی

علت صوری

صورت

ماده

۱۹- کدام گزینه درباره مفهوم وحدت و کثرت صحیح نیست؟

هر دو از مفاهیم نظری و نیازمند تعریف هستند

تعریف هایی که درباره آنها می شود، لفظی و برای تنبیه هستند

یک شیء ممکن است به یک اعتبار ، واحد و به اعتبار دیگر کثیر باشد

وحدت همان حیثیت «عدم تقسیم شوندگی» و کثرت همان «حیثیت تقسیم شوندگی» است

۲۰- منظور از واحد حقیقی چیست؟

واحدی است که دارای اجزاء نباشد

چیزی است که «لذاته» متصف به وحدت می شود

چیزی است که برای اتصاف به وحدت، نیاز به واسطه دارد

۲۱- اگر وحدت دو چیز به خاطر کمیت آنها باشد؛ نام وحدت آنها چیست؟

تمائل

تجالس

تساوی

تناسب

۲۲- اگر در واحد عمومی، مفهوم واحد موردنظر، تمام ذاتیات افراد و مصادیقش را منعکس سازد، آن واحد چه نامیده می شود؟

واحد جنسی

واحد نوعی

واحد عرضی

۲۳- کدام گزینه درباره «واحد به عموم سعی» صحیح نیست؟

از اقسام واحد خصوصی است

وجودی است گسترده بر همه ماهیات اعم از جواهر و اعراض

اصطلاحی عرفانی است و مقصود از آن تجلی افعالی خداوند است

مصادق آن، وجود منبسط است که به آن فیض رحمانی گفته می شود

۲۴- کدام گزینه درباره معیت صحیح نیست؟

معیت، عدم ملکه تقدم و تاخر است

معیت زمانی در همه مادیات و مجردات وجود دارد

معیت نسبت به تقدم و تاخر، معنای سلبی و عدمی دارد

معیت به معنای عدم اختلاف دو امر در معنایی که شانیت اختلاف در آن را دارند می باشد

۲۵- ملاک در تقدم و تاخر طبعی چیست؟

وجود

وجوب وجود

اشتراک در دو جزء فرضی از زمان

۲۶- «انسان مرکب از دو جزء حیوان و ناطق و ثبوتش بر آنهاست» نوع تقدم و تاخر و نیز متقدم را به ترتیب مشخص کنید

تقدم و تاخر علی- انسان

تقدم و تاخر بالتجوهر- انسان

تقدم و تاخر طبعی- حیوان و ناطق

تقدم و تاخر ماهوی- حیوان و ناطق

۲۷- ملاک تقدم و تاخر در «رتبی» و «شرفی» به ترتیب چیست؟

برتری در ارزش های متعالی- نزدیکی به کمالات انسانی

نسبت نزدیکی به مبدا معین- ارزش مادی یا معنوی داشتن

نسبت نزدیکی به یک مبدا معین- فضیلت در ارزش های متعالی

نسبت نزدیکی به علت و منشا- برتری در بهره مندی از امور مالی

۲۸- نظر فلاسفه درباره حدوث و قدم زمانی کل عالم طبیعت چیست؟

حادث زمانی است، هرچند همیشه وجود داشته است.

حادث زمانی است و زمانی بوده است که عالم تحقق نیافته بود

قدیم زمانی است و هرگز زمانی نبوده است که عالم طبیعت در آن معدوم باشد

۲۹- منظور از حدوث ذاتی چیست؟

هو مسبوقیه وجود الشیء بالعدم فی ذاته

هو مسبوقیه وجود الشیء بالعدم الزمانی

هو عدم مسبوقیه الشیء بالعدم الزمانی

هو عدم مسبوقیه الشیء بالعدم فی ذاته

۳۰- عدمی که با وجود لاحق قابل جمع باشد چه نامیده می شود؟

عدم مقابل

عدم مجامع

عدم دهری

عدم نسبی

۳۱- مبتکر بحث «حدوث و قدم دهری» چه کسی است؟

ملاصدرا

ابن سینا

سید داماد

میرفندرسکی

۳۲- معنای فلسفی «فعل» در بحث قوه و فعل چیست؟

عبارت است از وجوب شیء به گونه ای که عدم آن محال است

عبارت است از امکان وجود شیء به گونه ای که پیش از تحقق آن است

عبارت است از وجود خارجی شیء به گونه ای که آثار مطلوب از آن، بر آن مترتب می شود

عبارت است از تحقق حالت بعدی برای شیء به گونه ای که عدم تحقق آن محال باشد

۳۳- فرق اساسی میان امکان ذاتی و امکان استعدادی چیست؟

امکان ذاتی دارای منشا انتزاع نیست، اما امکان استعدادی دارای منشا خارجی است

امکان ذاتی امری اعتباری و انتزاعی است برخلاف امکان استعدادی که دارای واقعیت خارجی است

امکان ذاتی امری اعتباری و انتزاعی است، برخلاف امکان استعدادی که امری اعتباری و بدون منشا انتزاع است

امکان ذاتی دارای منشا خارجی به نام ماهیت است؛ اما امکان استعدادی امری اعتباری محض و بدون منشا است

۳۴- کدام گزینه درباره ویژگی های ماده حامل قوه صحیح نیست؟

حیثیت ماده قوه محض است

ماده با تغییر فعلیات تغییر می کند

ماده همیشه قائم به یک فعلیت دیگر است

ماده جوهری است که هیچ فعلیتی جز قبول و پذیرش ندارد

۳۵- دیدگاه ملاصدرا درباره خارجی بودن انواع حرکت چیست؟

هر دو حرکت توسطی و قطعی، تحقق خارجی دارند

حرکت توسطی در خارج موجود است و حرکت قطعی امری ذهنی است

حرکت توسطی و قطعی، هر دو امری ذهنی هستند و تحقق خارجی ندارند

حرکت توسطی امری ذهنی است و حرکت قطعی در خارج موجود است

۳۶- منظور از حرکت قطعی چیست؟

حالتی است که در یک آن حادث می شود و آن گاه در طول زمان حرکت باقی می ماند

شیء از لحظه نخست میان مبدا و منتهاست، به گونه ای که در هر لحظه در یک حد قرار دارد

بودن شیء متحرک میان مبدا و منتها، به گونه ای که نسبتی به هریک از حدود فرض مسافت دارد

بودن شیء متحرک میان مبدا و منتها، به طوری که متحرک در لحظه قبل و بعد از آن حد ملحوظ وجود ندارد

۳۷- کدام گزینه درباره ویژگی های موضوع حرکت صحیح نیست؟

موضوع حرکت باید امری ثابت و پایدار باشد

موضوع حرکت باید دارای حیثیت قوه باشد

موضوع حرکت باید بهره ای از فعلیت داشته باشد

در بین ماده اولی و جسم، فقط ماده اولی می تواند موضوع حرکت باشد

۳۸- براساس رای مشهور حکیمان قبل از صدرالمتهالین، حرکت در چه چیزهایی وجود داشت؟

این-متی-وضع-کم

این-وضع-کم-کیف

اضافه-جوهر-متی-وضع

۴۰-دلیل اصلی انکار حرکت در جوهر تا پیش از ملاصدرا چه بوده است؟

تا قبل از ملاصدرا فلاسفه جوهر را انکار می کردند

اگر جوهر و ذات شیء دچار حرکت شود، حرکت فاقد متحرک ثابت خواهد بود

حرکت در جوهر مستلزم حرکت در وضع بود که کسی چنین حرکتی را قبول نداشت

حرکت در جوهر یعنی خروج شیء از قوه به فعل درحالی که جوهر هیچ قوه ای ندارد

۴۱-موضوع حرکت در جوهر بنابر نظر معتقدان به حرکت جوهری چیست؟

صوره ما

موضوع ندارد

هیولای اولی

ماده متحصل با صورتی نامعین

۴۲-شرک شایع در میان گروه های مختلف مشرکان چه بوده است؟

قول به تعدد واجب تعالی

قول به کثرت ذات الهی

شرک در خالقیت و تدبیر جهان

قول به تعدد و ترکیب خداوند

۴۳-کدام گزینه بیانگر دیدگاه حکمت متعالیه در بیان توحید افعالی واجب تعالی است؟

علت های غیر از واجب تعالی نیز مفیض و هستی بخش هستند

اعتقاد به استقلال علت های امکانی در وجود و داشتن وجود فی نفسه

خداوند فاعل کل موجودات است؛ خواه با واسطه و خواه بدون واسطه

خداوند فاعل قریب و بدون واسطه همه موجودات و تنها هستی بخش است

۴۴-منظور از شبهه ثنویه(یا مسئله شر) چیست؟

در دنیا شری وجود ندارد و همه چیزهایی که شر می دانیم خیر هستند

خالقی که خیر محض است نمی تواند شر بیافریند، پس شرور دارای مبدئی دیگر هستند

وجود شر در دنیا غیر ممکن است زیرا تنها خالق جهان خداوند است و او نمی تواند مبدا شر باشد

وجود شر در دنیا غیر قابل انکار است، اما این شرور چون مخلوق حکمت خدا هستند خیر محسوب می شوند

۴۵- پاسخ افلاطون به شبهه ثنویه را مشخص کنید

شر امری عدمی است و از نوع نیستی و فقدان است. پس مبدا خاصی برای پدید آمدن آن نیاز نیست

شر امری ذهنی و ساخته نگاه بشر به دنیاست. اگر بینش انسان تغییر کند شر نیز دیگر وجود نخواهد داشت

شر امری عدمی است. پس چیزی به نام کری، کوری و... وجود ندارد که شری وجود داشته باشد

شر امری نسبی است که میتواند جنبه های خیر نیز داشته باشد

۴۶- کدام گزینه مشتمل بر صفات ذات خداوند است؟

قدرت. رب. ثواب

علم. حیات. ملک

جواد. خالق. رقیب

حیات. علم. قدرت

۴۷- کدام گزینه درباره صفات فعل خداوند صحیح نیست؟

قابل سلب و ایجاب هستند

مبدا آنها قیومیت حق تعالی است

ذات اقدس الهی مصداق عینی آنها است

به تبع فعل مقید به زمان و مکان می شوند

۴۸- اصل و ریشه صفات فعل پروردگار کدام وصف است؟

علم

قدرت

حیات

رازق

۴۹- تعریف صفات سلبی چیست؟

دلالت بر کمال منهای نقص می کنند مانند قادر

بیانگر سلب صفت کمالی از خداوند است مانند غیر جاهل

بیانگر مفاهیم غیر قابل سلب از خداوند است مانند عالم . قادر

بیانگر مفهومی منفی و عدمی است مانند غیر جاهل در عبارت خداوند غیر جاهل است

۵۰- کدام گزینه مشتمل بر صفات اضافی خداوند است؟

عالمیت. خالقیت. رازقیت

عالم. قادر. خالقیت

عالم. خالق. قادر

خالق. قادر. رازق

۵۱- نظر حکما و فلاسفه الهی در بحث صفات حقیقی خداوند چیست؟

اتصاف خداوند به این اوصاف، به معناست که او مانند کسی کار می کند که چنین صفاتی دارد

این صفات زائد بر ذات الهی هستند و نمی توانند قدیم باشند پس حادث هستند

این صفات زائد بر ذات خداوند هستند و هرگز از ذات الهی جدا نمی شوند

همگی از جهت مصداق و وجود خارجی عین ذات خداوند هستند

قسمت چهارم نمونه سوالات تستی

۱- کدام تعریف درباره علت صحیح است؟

ما یتوقف فی ماهیته علی اعتباریه ماده

ما یتوقف وجوده علی وجود الغیر

ما یتوقف علیه وجود الشیء

ما لا یمکن وجوده الا بالغیر

۲- اگر چند چیز (علت) هر کدام مستقل و علی البدل بتوانند معلولی را ایجاد کنند چه نام دارد

علت خارجی ناقص

علت مرکب

علت تامه

علت کثیر

۳- علتی که به طور غیرمستقیم در معلولش اثر می گذارد و میان او و معلول، واسطه وجود دارد، چه نام دارد؟

علت معد

علت بعید

علت مرکب

علت ناقصه

۴- کدام تعبیر درباره عبارت «اگر علت تامه موجود باشد، وجود معلول ضروری و واجب است» صحیح است؟

وجوب بالغیر معلول نسبت علت

وجوب بالقیاس علت نسبت به معلول

وجوب بالقیاس معلول نسبت به علت تامه

وجوب بالذات علت و وجوب بالقیاس معلول نسبت به آنها

۵- منظور از سنخیت میان علت و معلول چیست؟

هرعلتی در مرتبه عالی تری واجد کمال معلول خود است

علت در ایجاد علت خود، وابسته به زمان و مکان نیست

وجود معلول بدون علت تامه فقط در حد امکان است

هرمعلولی در وجود خود نیازمند علت است

۶- کدام عبارت در بیان قاعدة «الواحد» صحیح است؟

الواحد لا یصدر الواحد الا حد .

الواحد یصدر عنه العلة الواحدة غیر المعلولة .

المعلول المتقدم لا یصدر منه إلا المعلول المتأخر

الواحد لا یصدر عنه إلا الواحد.

۷- مراد از وحدت در قاعده الواحد چیست؟

وحدت در نوع یا جنس قریب

وحدت در سنخ وجود

وحدت در ماهیت

وحدت شخصی

۸- دور مصرح چیست؟

موجودی از آن جهت که متأثر از پیدایش موجود دیگری است، در همان جهت تحت تاثیر آن باشد

شیء بر چیزی متوقف باشد که معلول با یک یا چند واسطه، بر همان شیء توقف داشته باشد

شیء علت خود یا معلول علت معلول خود با علت معلول علت غیر باشد

شیء بر چیزی متوقف باشد که معلول بدون واسطه اوست

۹- کدام مقدمه از مقدمات اثبات امتناع دور نمی باشد؟

ترتب علل معده بر منحصره؛ ممتنع وقوعی و امکانی است

دور مستلزم آن است که شیء علت خودش است

تقدم وجودی شیء بر خودش محال است

علت؛ تقدم وجودی بر معلول خود دارد

۱۰- عبارت «فاعلی است که علم موثر در فعل خود ندارد؛ اما فعلش مقتضای طبیعت اوست» تعریف کدام فاعل است؟

بالقسر

بالطبع

بالجبر

بالاراده

۱۱- فاعلیت خداوند نسبت به اشیاء در نزد اشراقیون در کدام دسته بندی فاعل ها قرار می گیرد؟

بالقصد

بالطبع

بالرضا

بالعنايه

۱۲- وقتی فاعل در ارتفاع بلندی قرار می گیرد و ناگهان چشمش را به زمین می دوزد و افتادن به زمین در ذهنش خطور

می کند همین تصور افتادن، باعث می شود به زمین سقوط کند. چنین فاعلی چه نامیده می شود؟

عنایی

بالقصد

بالجبر

بالرضا

۱۳- از دیدگاه ملاصدرا و پیروان وی فاعلیت نفس مجرد انسان نسبت به کمالات ثانوی خویش از کدام نوع است؟

فاعل بالعنایه

فاعل بالتسخیر

فاعل بالتجلی

فاعل بالرضا

۱۴- کدام گزینه درباره فاعل بالتسخیر از نظر فلاسفه اسلامی صحیح است؟

دو فاعل که در عرض هم در انجام کاری موثر هستند و کار مستند به فاعل قریب است

دو فاعل که در طول یکدیگر در انجام کاری موثر هستند. ولی کار فقط به فاعل قریب مستند می باشد

دو فاعل که هر کدام به طور جایگزین می توانند کاری را انجام دهند؛ اما فاعلیت یکی قوی تر از دیگری است

دو فاعل که در طول یکدیگر در انجام کاری موثر هستند و فاعل بعید؛ کار را به وسیله فاعل قریب انجام می دهد

۱۵- شیخ الرئیس، از کدام یک از گزینه های زیر به عنوان «افضل اجزاء الحکمة» یاد کرده است؟

علت فاعلی

تقدم و تأخر

علت غایی

اصل علی و معلولی

۱۶- منظور از علت غایی نزد حکمای الهی چیست؟

کمال آخری که فاعل در فعل خودش به آن سو می رود .

کمال اولی که فاعل در فعل خودش به سوی آن حرکت می کند .

اولین حرکتی است که فاعل به سمت کمال خودش دارد.

اکمال اول شیء است که بالقوه است.

۱۷- غایت در فعل های طبیعی چیست؟

اشتیاق فاعل یا علم او

بستگی به علم و اراده فاعل دارد

قوه عامله و نیروی تصدیق فایده در فاعل

همان چیزی که فعل به آن منتهی می شود

۱۸- اگر مبدأ اول انجام کاری، فقط تخیل باشد، و بعد شوق به آن تعلق گرفته و نیروی عامل، عضلات را به طرف آن تحریک کرده باشد، این فعل چه نامیده می شود؟

مزاج

عادت

قصد ضروری

گزاف

۱۹- غایت «قوه شوقیه» و «قوه مدرکه» درجایی که فعل دارای مبدا فکری است چیست؟

مصالح و منافع مترتب بر فعل

منتهی الیه حرکت

فاقد غایت هستند

وجود علمی

۲۰- کدام علت ها اختصاص به جواهر جسمی دارند؟

فاعلی و غایی

فاعلی و مادی

مادی و صوری

صوری و غایی

۲۱- جوهری که قبول کننده کمالات اولی و ثانوی نوع است، نسبت به خود آن نوع و نسبت به جزء دیگر آن نوع که فعلیت نوع به آن است ؛ به ترتیب چه نامیده می شود؟

صورت- علت صوری

ماده- علت مادی

علت فاعلی- ماده

علت مادی- ماده

۲۲- کدام گزینه، در توضیح علل جسمانی «نادرست» است؟

علت جسمانی نمی تواند اثری از خود بروز دهد که عمرش نامحدود باشد .

علت جسمانی می تواند فعلی داشته باشد که شدیدتر از آن قابل تصور نباشد.

آثار و افعالی که از یک علت جسمانی صدور می یابد، امکان ندارد بی نهایت باشد .

اثرگذاری علت جسمانی، مشروط به آن است که میان جسم اثرگذار و ماده مورد تأثیر، وضع خاصی برقرار شود

۲۳- به منظور نفی تنافی بین دو قضیه «بعضی از موجود ها واحد نیستند» و «هر موجودی واحد است» مراد از «واحد» در هر قضیه به ترتیب چیست؟

وحدت نفسی استعدادی- وحدت نسبی

وحدت نسبی- وحدت غیر استعدادی

وحدت اضافی- وحدت فی نفسه

وحدت فی نفسه- وحدت اضافی

۲۴- کدام گزینه تعریف واحد عمومی می باشد؟

موصوف به وحدت خود وحدت نباشد و در عین حال دارای وضع و قابل اشاره باشد

واحدی که اگر چه حقیقتاً واحد است؛ اما افراد متعددی را تحت پوشش خود قرار می دهد

واحدی که به لحاظ وصف وحدتش قابل انقسام نیست؛ اما به لحاظ طبیعت موصوف به وحدت منقسم می شود

واحدی که نه فقط به لحاظ وصف وحدتش انقسام پذیر نیست، بلکه به لحاظ موصوف به وحدت نیز منقسم نمی شود

۲۵- وجود منبسط مثال برای کدام یک از اقسام واحد می باشد؟

وحدت در معنای نسبت

واحد به عموم مفهومی

وحدت غیر حقیقی

واحد به عموم سعی

۲۶- موضع اشتراک موارد «تقدم و تاخر» موجودات کدام است؟

تعیین ماهوی مشترک

نسبت داشتن با مبدا مفروض

یکسانی درجه و میزان نسبت در متقدم و متاخر

بهره مندی یکسان متقدم و متاخر از نسبت مفروض

۲۷- تقدم و تاخر بین علت ناقصه و معلول آن از کدام نوع است؟

طبعی

زمانی

ماهوی

دهری

۲۸- ملاک تقدم و تاخر باتجوهر(ماهوی) چیست؟

وحدت

اصل وجود

تقرر ماهیت

فضیلت و برتری

۲۹- تفاوت تقدم و تاخر دهری با زمانی چیست؟

تقدم و تاخر دهری دارای انفکاک عرضی است؛ اما انفکاک در زمانی، طولی است

تقدم و تاخر دهری نسبی است اما تقدم و تاخر زمانی مطلق است

تقدم و تاخر دهری مطلق است اما تقدم و تاخر زمانی نسبی است

انفکاک در دهری طولی است اما انفکاک در زمانی عرضی است

۳۰- کدام یک از اقسام تقدم و تاخر در امور معنوی ای که زیادت و نقصان می پذیرد مطرح است؟

تقدم و تاخر ماهوی

تقدم و تاخر به شرف

تقدم و تاخر طبعی

تقدم و تاخر رتبی

۳۱- یک شیء در چه زمانی می تواند قدیم ذاتی باشد؟

علاوه بر دارا بودن ماهیت تقریری باشد

حکمی باشد و حقیقت وجود؛ مظهر ذاتش باشد

ماهیت نداشته باشد و ذاتش عین حقیقت وجود باشد

اصالت نداشته باشد و نسبت ذات او با حقیقت وجود متداخلان باشد

۳۲- تفاوت امکان ذاتی و امکان استعدادی چیست؟

هر دو دارای منشا خارجی هستند اما امکان استعدادی اعتباری و امکان ذاتی؛ حقیقی است

امکان ذاتی مفهومی اعتباری است اما امکان استعدادی امری وجودی و دارای واقعیت خارجی است

امکان ذاتی در مقایسه با امکان استعدادی حاصل می شود اما امکان استعدادی مفهومی اعتباری و نسبی است
امکان ذاتی مفهوم حقیقی است که منشا خارجی دارد اما امکان استعدادی؛ اعتباری و بدون منشا خارجی است
۳۳- بنابر نظر قائلین به تحقق حرکت توسط و قطعی در خارج، نحوه وجود آن دو چگونه است؟

به تبع منشا و انتزاعشان در خارج

اصالت ماهیت و وجود توأم

به اقتضای اصالت حرکت

به اقتضای سیلان وجود

۳۴- بنابر رای مشهور حکیمان تا قبل از ملاصدرا حرکت در کدام دسته از مقولات جریان داشت؟

این-متی-کیف

متی-کم-اضافه

این-کیف-کم-وضع

این-متی-فعل و انفعال

۳۵- از دیدگاه صدرالمتألهین وقوع حرکت در کدام یک از مقولات ممتنع است؟

فعل و انفعال؛ متی

این؛ اضافه؛ جده

کم؛ کیف؛ وضع

این؛ کم؛ جوهر

۳۶- دلیل اصلی انکار حرکت جوهری تا پیش از ملاصدرا چه بوده است؟

انکار وجود جواهر

شبهه بقاء موضوع

اصالت داشتن ماهیت

انکار حرکت در مجردات

۳۷- دیدگاه قائلین به حرکت جوهری درباره موضوع حرکت در چنین حرکتی چیست؟

صورتی مبهم که وحدتش به واسطه جوهر مفارق متعین می شود

وحدت دفعی عمومی ماده غیر متحصل

ماده غیر متحصل با صورتی معین

ماده متحصل با صورتی نامعین

۳۸- دلیل حکمای صدرایی بر توحید در خالقیت مبتنی بر کدام اصل است؟

وجود معلول فی غیره و رابط است

علت علت یک پدیده؛ علت همان پدیده هم هست

واجب الوجود مفهومی یکی است و غیر او همه ممکن الوجودند

وجود معلول؛ مستقل نسبی مفهومی و غیر مستقل مصداقی است

۳۹- پاسخ افلاطون به شبهه شرور چیست؟

اموری که خیر و شرشان مساوی باشد یا اینکه شر بیشتر از خیر باشد وجود سعی دارند

شرور اموری وجودی و برآمده از تراحمات عالم ماده هستند

شرور اموری عدمی و از نوع نیستی و فقدان هستند

شرور ناشی از گناهان بشر یا جهل انسان هاست

۴۰- تالی فاسد ایجاد اموری که «خیر و شر آنها برابر است» یا «شر آنها بر خیرشان غلبه دارد» به ترتیب چیست؟

ترجیح بلا مرجح- زوال کمال دوامی

ترجیح بدون مرجح- ترجیح مرجوح بر راجح

عدم وجود ناشی از وجوب- زوال کمال دوامی

ترجیح مرجوح بر راجح- تناقض عدم با وجود

۴۱- کدام گزینه درباره ویژگی های صفات فعلی خداوند صحیح نمی باشد؟

قابل سلب و ایجاب هستند

مبدا همه صفات فعلی قیومیت خداوند است

صفات فعلی به تبع فعل، مقید به زمان و مکان می شوند

همواره دلالت بر وجود متعلقی حکیم در خارج از عالم هستی دارد

۴۲- فرق اصلی و اساسی میان صفات فعلی و صفات ذاتی خداوند چیست؟

ذات واجب تعالی مصداق عینی صفات ذاتی است اما صفت فعلی از نسبت اضافه ای میان واجب تعالی و مخلوق حکایت

می کند

صفات فعلی بر خلاف صفات ذاتی همواره دلالت بر وجود متعلقی در خارج از ذات و زائد بر ذات خداوند دارد

صفات فعلی قابل سلب و ایجابند اما صفات ذاتی همواره پیوسته به ذات اقدس الهی و ایجابی اند

صفات فعلی بر خلاف صفات ذاتی به تبع فعل قابل سلب ؛ مقید به زمان و مکان می شوند

۴۳- کدام گزینه از صفات حقیقی محض خداوند است؟

رازق

خالق

شافی

حی

التماس دعا

سوال 1

میان علت ناقصه و معلول آن کدام یک از اقسام تقدم و تأخر برقرار است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. تقدم و تأخر ماهوی
- b. تقدم و تأخر زمانی
- c. تقدم و تأخر علی
- d. تقدم و تأخر طبعی

سوال 2

دیدگاه اشاعره در نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی کدام است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. صفات حقیقی واجب تعالی زائد بر ذات واجب بوده و از آن ذات منفک نیستند.
- b. صفات حقیقی واجب تعالی همگی مصداقاً عین ذات خداوند و نیز عین یکدیگرند اگر چه مفهوماً مغایر با یکدیگرند.
- c. صفات حقیقی زائد بر ذات واجب اند لیکن صفات حادثند نه قدیم.
- d. فعل صادر از ذات واجب، چونان ذات فعل کسی است که واجد آن صفات و معطی ثانوی آنها است.

سوال 3

اثر گذاری علت های جسمانی مشروط به چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. میان جسم اثر گذار و ماده اثر پذیر، وضع خاصی برقرار شود.
- b. هیئتی که از نسبت مجموع اجزای شیء به خارج پدید می آید.
- c. هیئتی که از نسبت اجزای یک شیء به یکدیگر پدید می آید.
- d. بودن شیء به گونه ای که بتوان به آن اشاره حسی کرد.

سوال 4

بر اساس عبارت «در دور مصرح، شیء دو مرتبه بر خودش تقدم می یابد اما در دور مضمَر هرچه واسطه بیشتر شود فاصله میان شیء و خودش بیشتر خواهد بود» گزینه صحیح کدام است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. در مقام ثبوت، محذور دور مضمَر بیش از دور مصرح است.
- b. در مقام ثبوت، محذور دور مصرح بیش از دور مضمَر است.
- c. در مقام اثبات، محذور دور مصرح بیش از دور مضمَر است.
- d. در مقام اثبات، محذور دور مضمَر بیش از دور مصرح است.

سوال 5

مبدأ تمام صفات فعلی الهی چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. ربوبیت
- b. قدرت الهی
- c. قیومیت حق تعالی

سوال 6

چرا تسلسل مصطلح در سلسله اجزاء زمان امکان تحقق «ندارد»؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. زیرا اجزاء آن به تدریج تحقق می یابند.
- b. به جهت عدم سنخیت در همه اجزاء آن.
- c. زیرا همیشه محدود و متناهی می باشند.
- d. زیرا میان همه اجزاء این سلسله ترتب برقرار نیست.

سوال 7

کدام گزینه، درباره رابطه صورت و ماده درست است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. ماده، فقط در تحضلش که امر ذاتی اوست، به صورت نیازمند است.
- b. ماده، علت مادی و نوعی تامه برای صورت است.
- c. صورت، علت صوری ماده است.
- d. صورت، شریک العلة برای علت فاعلی در تحقق ماده است.

سوال 8

«فاعلیت واجب تعالی نسبت به اشیاء» از منظر حکمای اشراقی در شمار کدام یک از مفاعیل است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. فاعل عنایی
- b. فاعل قسری
- c. فاعل بالرضا
- d. فاعل بالقصد

سوال 9

موضوع حرکت در حرکت عرضی چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. جوهر و ذات شیء.
- b. اعراض مفارق.
- c. ماده بالقوه غیر محض.
- d. موضوع ندارد.

سوال 10

چیزی که حرکت در آن واقع می شود و مسافت حرکت به شمار می رود، در واقع کدام یک از مقوله های وقوع حرکت است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. کم
- b. کیف
- c. این

وضع. d.

سوال 11

شیخ الرئيس، از کدام یک از گزینه های زیر به عنوان «افضل اجزاء الحکمة» یاد کرده است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. تقدم و تأخر.

b. اصل علی و معلولی.

c. علت غایی.

d. علت فاعلی.

سوال 12

«نفس در مرتبه قوای طبیعی بدنی در صورت برخورداری از سلامت» مثال برای کدام یک از مفاعیل زیر واقع می گردد؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. قسری.

b. طبعی.

c. بالرضا.

d. بالتجلی.

سوال 13

دلیل حکمای صدرایی بر توحید در خالقیت مبتنی بر کدام اصل است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. وجود معلول فی غیره و رابط است.

b. علت علت یک پدیده، علت همان پدیده هم هست.

c. وجود معلول، مستقل نسبی مفهومی و غیر مستقل مصداقی است.

d. واجب الوجود مفهومی یکی است و غیر او همه ممکن الوجودند.

سوال 14

دلیل عدم وقوع حرکت در مقوله «اضافه» چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

a. هیئت بدست آمده از نسبت یک شیء به زمان است.

و چون این امر تدریجی است، با وقوع

مهناز سلطانی (اصفهان):

حرکت منافات دارد.

b. به دنبال تحولش، تحول موضوعش به صورت دفعی است و نه تدریجی.

c. مستلزم آن است که حرکت بدون یک موضوع ثابت تحقق یابد، حال آن که تحقق حرکت متوقف بر وجود موضوع ثابت است.

d. مقوله اضافه امری انتزاعی و تابع طرفین خویش است و واقعیت مستقلاً در خارج ندارد.

سوال 15

اصل و ریشه صفات فعلی که ذات واجب حقیقتاً بدان متصف است، کدام است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. «صفت» قدرت.
- b. «صفت» احدیت.
- c. حیثیات متغایر و متکثر.
- d. امور حادث و متأخر از ذات.

سوال 16

تالی فاسد ایجاد اموری که «خیر و شر آنها برابر است» یا «شر آنها بر خیرشان غلبه دارد» به ترتیب چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. ترجیح بلا مرجح – زوال کمال دوامی.
- b. عدم وجود ناشی از وجوب – زوال کمال دوامی.
- c. ترجیح مرجوح بر راجح – تناقض عدم با وجود.
- d. ترجیح بدون مرجح – ترجیح مرجوح بر راجح.

سوال 17

مقصود از بساطتی که در قاعده الواحد شرط می باشد چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. بساطت عقلی.
- b. بساطت تحلیلی.
- c. بساطت وهمی.
- d. بساطت خارجی.

سوال 18

غایت «قوه عامله» چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. مصالح و منافع مترتب بر فعل.
- b. چیزی که حرکت به آن پایان می یابد.
- c. فاقد غایت است.
- d. وجود علمی.

سوال 19

منظور از سنخیت ذاتی میان علت و معلول چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. چون علت، افاضه کننده هستی معلول و کمال وجودی اوست، در مرتبه عالی تری واجد کمال معلولش است.
- b. وقتی معلول از علت خود هستی را دریافت می دارد، همه کمال وجودی اش را از دست می دهد.
- c. علت و معلول نباید با هم تباین ذاتی داشته باشند و از علت واحد فقط معلول واحد صادر می شود.
- d. هر معلولی فقط از علت خاصی صادر می شود و علت جایگزین بی معنا است.

سوال 20

عبارت «هر معلولی وجودش مسبوق به عدم در یک مرتبه بالاتری از سلسله طولی وجود است» بیانگر چیست؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. حدوث دهرى
- b. حدوث ذاتى
- c. حدوث على
- d. حدوث زمانى

سوال 21

موضوع حرکت جوهرى چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. صرف هیولای اولی
- b. ماده ای که تحصیل و تعیینش به وسیله یکی از صور پیاپی متحد است
- c. حرکت به عنوان تغییر تدریجی مستمر و پیوسته
- d. ما فيه الحركة

سوال 22

یک شیء در چه زمانى مى تواند قدیم ذاتى باشد؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. حکمى باشد و حقیقت وجود، مظهر ذاتش باشد
- b. علاوه بر دارا بودن ماهیت، تقریری باشد
- c. اصالت نداشته باشد و نسبت ذات او با حقیقت وجود، متداخلان باشد
- d. ماهیت نداشته باشد و ذاتش عین حقیقت وجود باشد

سوال 23

به منظور نفى تنافى بین دو قضیه «بعضى از موجودها واحد نیستند» و «هر موجودى واحد است» مراد از «واحد» در هر

قضیه به ترتیب چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. وحدت نسبى - وحدت غیر استعدادى
- b. وحدت اضافى - وحدت فى نفسه
- c. وحدت فى نفسه - وحدت اضافى
- d. وحدت نفسى استعدادى - وحدت نسبى

سوال 24

چرا در «مقوله متى» حرکت رخ نمى دهد؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. به جهت متحول شدن موضوع آن در پی تحول در مقوله
- b. به علت عدم استقلال
- c. به جهت تدریجى بودن آن
- d. به خاطر انتزاعى بودن آن

سوال 25

اگر مبدأ اول انجام کارى، فقط تخیل باشد، و بعد شوق به آن تعلق گرفته و نیروى عامل، عضلات را به طرف آن تحریک کرده باشد، این فعل چه نامیده مى شود؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. قصد ضروری
- b. گزاف
- c. عادت
- d. مزاج

سوال 26

کدام یک از اقسام تقدم و تأخر «در امور معنوی ای که زیادت و نقصان می پذیرد» مطرح است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. تقدم و تأخر رتبی
- b. تقدم و تأخر به شرف
- c. تقدم و تأخر ماهوی
- d. تقدم و تأخر طبعی

سوال 27

نسبت غایت حرکت نسبت به حرکت چگونه است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. نسبت واجب به ممکن
- b. نسبت مقتضی به علت تامه
- c. نسبت وجود تام به وجود ناقص
- d. نسبت مبدأ به منتها

سوال 28

در کدام یک از اقسام سلسله های زیر، تسلسل از هر دو سو تا بی نهایت ادامه می یابد؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. تسلسل نه در ناحیه معالیل و نه در ناحیه علل
- b. هم در ناحیه علل و هم در ناحیه معالیل
- c. تسلسل در ناحیه علل و نه در ناحیه معلول ها
- d. تسلسل نه در ناحیه معلول ها و نه در ناحیه علل

سوال 29

رای صحیح در نحوه اتصاف واجب تعالی به صفات حقیقی کدام است؟
یک مورد را انتخاب کنید:

- a. صفات حقیقی واجب تعالی مصداقاً عین ذات خداوند و عین یکدیگرند، اگر چه مفهوماً مغایر با یکدیگرند.
- b. فعل صادر از ذات واجب، چونان فعل کسی است که واجد آن صفات است.
- c. صفات حقیقی، زاید بر ذات واجبند؛ لیکن این صفات حادثند و تساوق مفهومی دارند.
- d. صفات حقیقی واجب تعالی زاید بر ذات و لازمه ذات واجب بوده و از آن منفک نیستند. این صفات همراه با قدیم بودن ذات الهی، قدیمند.

سوال 30

موضع اشتراک موارد «تقدم و تأخر» موجودات کدام است؟

- یک مورد را انتخاب کنید:
- a. نسبت داشتن با مبدأ مفروض
 - b. یکسانی درجه و میزان نسبت در متقدم و متأخر
 - c. بهره مندی یکسان متقدم و متأخر از نسبت مفروض
 - d. تعیین ماهوی مشترک

سوال 31

بازگشت صفات سلبی خداوند به چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. ایجاب قدرت
- b. ایجاب علم
- c. سلب نقص
- d. ایجاب تجرد

سوال 32

در صورتی که «فاعل، نه آگاهی به فعلش داشته باشد و نه فعل، موافق با طبیعت او باشد» کدام یک از اقسام علت فاعلی است؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. فاعل بالرضا
- b. فاعل قسری
- c. فاعل جبری
- d. فاعل قصدی

سوال 33

از نظر حکمای الهی، عبارت «هی الکمال الاخیر الذی یتوجّه إلیه الفاعل فی فعله» تعریف چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. علت صوری
- b. حرکت
- c. علت قوام
- d. علت غایی

سوال 34

«امکان وجود شیء پیش از تحقق آن» و «وجود خارجی شیء به گونه ای که آثار مطلوب از آن برآن مترتب گردد»، به ترتیب، تعریف چیست؟

یک مورد را انتخاب کنید:

- a. وجوب و امکان
- b. تقدم و تأخر
- c. قوه و فعل
- d. کم و کیف